

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

6^E JAARGANG

WOENSDAG 20 JULI 1921

No. 290

INHOUD

	Blz.
DE WETSONTWERPEN BETREFFENDE DE MAKELAARDIJ EN DE KOOPMANSBOEKEN door <i>Prof. Mr. W. L. P. A. Molengraaff</i> ..	613
Het Duitse Aniline-Concern II door <i>Dr. W. Mautner</i> ..	616
Londensche Correspondentie.....	618
Index-cijfers	619
AANTEKENINGEN:	
Internationale prijsvraag van de Faculteit der Rechts- geleerdheid te Leiden	620
Kolenstaking en stookolie-verbruik	621
De schepenverkooppolitiek der Engelsche Regeering ..	621
Economische Toestand van Curaçao II.....	621
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	622—630
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: *Mr. G. W. J. Bruins.*
Assistent-Redacteur voor het weekblad: *D. J. Wansink.*
Secretariaat: *Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.*
Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruige Plaatweg 37.*
Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: *Economisch Instituut.*
Postcheque en girorekening *Rotterdam No. 8408.*

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p.
in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 25,—
per jaar. Losse nummers 50 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen
het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande
ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos,
voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertentiën f 0.50 per regel. Plaatsing bij abonne-
ment volgens tarief. Administratie van abonnementen
en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-
Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.*

18 JULI 1921.

In den toestand van de geldmarkt kwam deze week slechts weinig verandering. Aanvankelijk bleef het aanbod van geld toenemen, zoodat Woensdag enkele posten disconto voor 4½ pCt. plaatsing konden vinden; in verband echter met de betalingen voor de medio werd de geldvraag daarna iets grooter en steeg de disconto-rente weder op 4% pCt. Aan de vraag was evenwel weder spoedig voldaan, zoodat het aanbod van geld weder veel ruimer was. Prolongatie 2½—3.

* * *

De Minister van Financiën stelt de inschrijving open op 70 miljoen drie- en zes-maands schatkist-promessen op Woensdag 20 Juli a.s.

* * *

De wisselmarkt was de afgelopen week vrij stil. De stijging van den dollarkoers bleef ook verder aanhouden. Heden werd 13,15¼ genoteerd. Marken waren aan-

vankelijk zeer gevraagd en reageerden plotseling tot 4,35. Zij bleven verder de geheele week ca. 4,20 noteren, totdat heden een scherp aanbod optrad en de koers weder tot 4,10 terugliep.

LONDEN, 16 JULI 1921.

In Lombard Street bleven hoeveelheden van leenbaar geld voldoende om aan alle vraag te beantwoorden. Hernieuwing van daggeld werd verhandeld tusschen 4½ en 4pCt., meestal tegen de lagere prijsnotering en nieuw geld was verkrijgbaar tot op 3½ pCt. De prijs voor zevendaags geld was doorgaans 4½ pCt.

Al hoewel de Stock Exchange en de banken naar een terugkeer van goedkooper geld uitzien, zagen de directeurs van de Bank of England geen kans om Donderdag j.l. eenige verlaging in de Bank Rate te brengen.

In de disconto-markt werden weinig zaken gedaan en koersen toonden een eenigszins gemakkelijker neiging. Twee maands-papier deed 4¼—¾ pCt., drie- en vier-maands 5½—¾ pCt. en zes-maands wissels 5¼ pCt.

DE WETSONTWERPEN BETREFFENDE DE MAKELAARDIJ EN DE KOOPMANSBOEKEN.

Raadpleegt men het Wetboek van Koophandel, dan krijgt men het volgende beeld van den makelaar. De makelaar is een belangelooze en deskundige tusschenhandelaar, die voor en namens zijn meester daden van koophandel verricht tegen genot van zeker loon. Ten einde zijn belangeloozheid en betrouwbaarheid te verzekeren, is het hem verboden in het vak of de vakken, waarin hij makelaar is, voor eigen rekening, hetzij zelf, hetzij door tusschenkomst van anderen, hetzij gemeenschappelijk met anderen, hetzij in commissie, handel te drijven, of ook zich borg te stellen voor de handelingen, door zijne tusschenkomst gesloten. Hij wordt aangesteld door het plaatselijk bestuur en moet, alvorens tot de uitoefening van zijn beroep te worden toegelaten, bij de rechtbank den eed afleggen, dat hij de aan hem opgelegde verplichtingen getrouwelijk zal waarnemen. Tot die verplichtingen behoort in de eerste plaats het in acht nemen van boven genoemd verbod. De strikte naleving zijner verplichtingen wordt nog verzekerd door de bepaling, dat overtreding dier verplichtingen op eenig punt zal worden gestraft door het plaatselijk bestuur, door schorsing in de bediening of vervallenverklaring daarvan, onverminderd de straffen bij het Wetboek van Strafrecht bepaald en de vergoeding der schade aan zijn meester veroorzaakt. Indien hij van zijn bediening is vervallen verklaard, kan hij daarin nimmer worden hersteld.

De regeling laat aan duidelijkheid en stelligheid

niets te wenschen. Wat is echter in de practijk van haar geworden? De feitelijke toestand werd door de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam in een adres aan den Minister van Justitie van 18 September 1908 aldus geschetst:

„Wat allereerst den goederenhandel betreft, er zijn enkele artikelen — maar zij vormen een uitzondering — waarbij inderdaad de toestand bestaat, zooals de wetgever zich dien gedacht heeft: alleen officieele makelaars, die zich zuiver bepalen tot hun taak van tussenpersoon. Daarnaast echter zijn er tal van artikelen, waarin de makelaars wel degelijk — zij het somtijds langs een omweg — voor eigen rekening handel drijven. Zelfs geldt dikwijls — ook bij kooplieden, die door de makelaars bediend worden — de opvatting, dat dezen binnen het hun toekomende terrein blijven, indien zij zich slechts onthouden van het doen van zaken buitenslands. De binnenlandse grossierderij is bij de hier bedoelde artikelen reeds sedert langer of korter tijd aan de makelaars overgelaten.

„In den effectenhandel kan men als algemeenen regel stellen, dat allen, die als makelaar zijn aangesteld, tevens „commissionnair“, dus handelaar zijn en van dat laatste bedrijf zelfs hun eigenlijk beroep maken. Daarentegen zijn de personen, die feitelijk ter beurze van Amsterdam het beroep „tussenhandelaars“ uitoefenen, de „hoekmannen“, dikwijls geen makelaars.

„Nog zonderling is de toestand in den wisselhandel. Te Amsterdam bestaan geen „door het plaatselijk bestuur aangestelde“ makelaars in dit vak. Zij, die feitelijk als makelaars optreden en bij het publiek als zoodanig bekend zijn, missen de officieele hoedanigheid. Te Rotterdam daarentegen kent men wel makelaars „in wissels en edele metalen“, maar daar zijn het de kassiers, die als zoodanig optreden, en dus nauwelijks geacht mogen worden de tussenpersonen te zijn, die de wetgever zich heeft gedacht.

„Ook in het vak van assurantien is de toestand te Amsterdam en te Rotterdam verschillend. In de hoofdstad kent men „assurantie-bezorgers“, die echter veelal tevens agenten van verzekering-maatschappijen, dus assuradeurs en derhalve niet enkel tussenpersonen, zijn. Te Rotterdam echter bestaat op dit gebied een scherpe scheiding tusschen makelaar en assureur.

„En wat ten slotte het in Amsterdam welig tierende beroep van makelaar in vaste goederen betreft, de daarbij bestaande allerzondertingste toestand is bekend. Aangesteld als „makelaar“ in „mobilair“ of in „assurantien“, treden zij feitelijk algemeen en openlijk op als makelaars in een vak, waarvoor zij niet zijn aangesteld en ook niet zouden kunnen worden benoemd, omdat het hier geen handelsartikel geldt.”

Sedert is de toestand zich blijven ontwikkelen in de richting van nog algemeener afwijking van de wettelijke regeling. Op weinige uitzonderingen na komt de makelaar, zooals de wet zich dien denkt, de belangelooze tussenhandelaar, niet meer voor. Terwijl de aanstelling en de beëdiging nog steeds plaats hebben, wordt het verbod van eigen handel niet meer nageleefd en door het plaatselijk bestuur niet gehandhaafd. Dit is een gevolg hiervan, dat eigen handel en tussenhandel niet meer afgescheiden bedrijven zijn, dat de handel niet meer prijs stelt op tussenhandelaars, die zich onthouden van het drijven van eigen handel, en dat dientengevolge overtreding van het verbod van eigen handel geen afkeuring meer vindt. De eed is gebleken tegen deze in het verkeer werkende krachten geen tegenwicht op te leveren. De makelaars in het algemeen achten zich door den eed niet verbonden om inderdaad, zooals de wet zegt, de aan hen opgelegde plichten getrouwelijk waar te nemen.

Dat niet op de medewerking van de plaatselijke besturen tot handhaving van de wet valt te rekenen, is meer dan eens gebleken. In 1869 bereikte den gemeenteraad van Amsterdam een klacht tegen makelaars in tabak, wegens handeldrijven voor eigen rekening. Het rapport door eene commissie uit den Raad ter zake van deze klacht uitgebracht en de beraadslagingen en besluiten, waartoe dit rapport den Raad aanleiding gaf, zijn allermerkwaardigst. De makelaar, die schuldig was bevonden aan overtreding van het verbod van eigen handel, werd ten slotte in zijne bediening geschorst voor den tijd van 24 uren, in te gaan op het door Burgemeester en Wethouders vast

te stellen tijdstip, dat door dit college werd bepaald op 's nachts twaalf uur tusschen Zaterdag en Zondag. De ergerlijke vertooring kwam neer op eene weigering, tot handhaving van de wet mede te werken.

Bij een latere gelegenheid, in 1910, weigerde de Amsterdamsche Raad andermaal die medewerking.

Het is geen wonder, dat bij zulk optreden van de overheid de wet alle gezag heeft verloren en haast geen enkele makelaar zich om den afgelegden eed meer bekreunt. Een onhoudbare toestand, maar toch een toestand die gehandhaafd is, hoewel gedurende meer dan een halve eeuw op wetswijziging is aangedrongen.

Reeds ongeveer vijf en vijftig jaren geleden richtte de Rotterdamsche gemeenteraad een verzoekschrift tot den Koning, waarin werd aangedrongen op vrijmaking der makelaardij, terwijl de Rotterdamsche Kamer van Koophandel omstreeks denzelfden tijd (25 Juni 1866) een adres richtte tot den Minister van Justitie, vergezeld van een ontwerp van wet tot wijziging van de bepalingen omtrent de makelaardij, met eene memorie van toelichting. In 1868 adviseerden zoowel de Rotterdamsche als de Amsterdamsche Kamer van Koophandel den minister Wintgens tot invoering eener vrije makelaardij. De Amsterdamsche Kamer schreef:

„Wij zijn met den Rotterdamschen gemeenteraad volkomen overtuigd van de onhoudbaarheid der tegenwoordige regeling van de makelaardij; voornamelijk wat de benoeming en beëdiging betreft.”

De Amsterdamsche gemeenteraad dacht er niet anders over; hij gaf den Minister te kennen, dat „het zoowel in het belang der makelaardij als voor de eer van het gemeentebestuur en voor het gezag der wet gebiedend noodzakelijk is, dat van de aanstelling der makelaars en van het toezicht over hun gedrag de gemeentebesturen ontheven worden.”

26 Mei 1868 volgde de indiening door Minister Wintgens van een wetsontwerp, dat de makelaardij tot een vrij beroep maakte, in verband waarmede de aanstelling en de beëdiging der makelaars en het verbod van eigen handel vervielen. Het wetsontwerp werd door de Tweede Kamer zelfs niet in de afdelingen onderzocht.

In 1871 en 1873 wendde de Amsterdamsche Kamer van Koophandel zich opnieuw tot den Minister van Justitie met het dringend verzoek eene herziening van de bepalingen omtrent de makelaardij te bewerken, bij welk verzoek de Amsterdamsche gemeenteraad zich in het laatste jaar wederom aansloot.

In 1890 bood de Staatscommissie tot herziening van het Wetboek van Koophandel (1879) aan den Koning o.m. een ontwerp van Wet aan tot schrapping van de wettelijke bepalingen omtrent de makelaardij, niet om daarmede in te grijpen in bestaande rechtstoestanden, maar veeleer om de wet aan bestaande toestanden aan te passen.

Niettemin kwam in den bestaanden toestand geen verandering, ook niet nadat de Amsterdamsche Kamer van Koophandel eerst in 1892, later in een uitvoerig adres van 18 Sept. 1908, nogmaals op wetswijziging had aangedrongen.

Eerst in 1918 zijn de omstandigheden voor de herziening van ons verouderd handelsrecht gunstiger geworden. In April van dat jaar werd de Vereeniging „Handelsrecht“ opgericht, die zich ten doel stelt het verkrijgen van een handelswetgeving, welke aan de eischen der tegenwoordige samenleving voldoet. Zij deed in den loop van 1919 een vlugschriftje verschijnen, waarin op het onderwerp der makelaardij opnieuw de aandacht werd gevestigd. Kort daarna, 13 Sept. 1919, riep Minister Heemskerk eene Staatscommissie tot wegneming van onjuistheden en aanvulling van leemten in de Nederlandsche burgerlijke wetgeving in het leven. Deze nam weldra de herziening van de bepalingen betreffende de makelaardij ter hand. Een door haar samengesteld voorontwerp gaf den Minister aanleiding den 13den Mei van dit

jaar een ontwerp van wet tot wijziging dier bepalingen bij de Tweede Kamer in te dienen.

Het wetsontwerp komt in hoofdaak overeen met het in 1868 door Minister *Wintgens* ingediend hierboven vermelde wetsontwerp. Het maakt de makelaardij tot een vrij beroep en voldoet daarmee aan het verlangen, zoo herhaaldelijk en met klem van redenen te kennen gegeven door de Kamers van Koophandel te Amsterdam en te Rotterdam.

Makelaardij een vrij beroep wil zeggen, dat de aanstelling der makelaars door het plaatselijk bestuur, de beëdiging, het verbod van eigen handel en de daarmee samenhangende strafbepaling vervallen. Ieder tusschenhandelaar zal zich voortaan makelaar kunnen noemen in het vak of de vakken, waarin hij als zoodanig wenscht op te treden. Ieder, die als makelaar optreedt in eenig vak, zal daarnevens in ditzelfde vak ook voor eigen rekening handel kunnen drijven. Eene aanstelling en beëdiging zullen hem niet meer met een officieelen, vaak valschen schijn van belangeloosheid en deskundigheid omgeven. Hij zal zich het vertrouwen van den handel moeten waardig maken door zijne werkelijke deskundigheid en door de nauwgezette, inderdaad onpartijdige waarneming van de belangen zijner meesters. De naam makelaar zal hem niet meer tot aanbeveling strekken, maar uitsluitend de wijze waarop hij zich als makelaar gedraagt.

Deze regeling is in alle opzichten te verkiezen boven de thans geldende, welke leidt tot onwaarheid en tot onoprechtheid.

Terecht wijst de Memorie van Toelichting er op, dat de handel zelf het beste in staat is de tusschenpersonen te kiezen, van wie hij zich wenscht te bedienen, en, mogen wij eraan toevoegen, aan deze personen de eischen te stellen, die hij noodig acht. Doordat zij, die zich van makelaars bedienen, op de omhouding van eigen handel door den makelaar geen prijs meer stellen, is het verbod van eigen handel ondanks den eed, dien de makelaar moet afleggen, tot een aanfluiting geworden; tot een voorschrift, waaraan men zich over het algemeen niet stoort. Die omhouding zal door makelaars, niettegenstaande de afschaffing van het verbod, wederom betracht worden, zoodra het mocht blijken, dat de handel van tusschenpersonen die eigen handel drijven, niet langer geëind is.

De makelaardij wordt door de vrijverklaring van het beroep geenszins afgeschaft. Immers het beroep blijft bestaan en de wet blijft ook van makelaars spreken. Daarom is in het nieuwe artikel 62 eene omschrijving van het beroep opgenomen. „Een makelaar”, heet het daar, „is iemand, die zijn beroep ervan maakt, tegen genot van zeker loon of provisie, overeenkomsten te sluiten op order en op naam van personen, tot wie hij niet in eene vaste betrekking staat”.

„Overeenkomsten te sluiten”, niet alleen „daden van koophandel te verrichten”; ook zij die hunne bemiddeling verleen en tot het verrichten van burgerlijke handelingen, in tegenstelling tot daden van koophandel, zullen zich makelaars kunnen noemen. De makelaar in onroerende goederen wordt hierdoor wettelijk erkend.

Door de woorden „tot wie hij niet in eene vaste betrekking staat” wordt een grens getrokken tusschen den makelaar en den agent of vertegenwoordiger. Ook deze is een tusschenpersoon, een bemiddelaar, maar een bemiddelaar, die in vaste betrekking staat tot een of meer kooplieden, wier handelsbelangen hij waarneemt, die hij duurzaam vertegenwoordigt.

Met de officieele aanstelling kon ook het „mythische” zakboekje van den makelaar verdwijnen. Het nieuwe artikel 64 verplicht den makelaar eenvoudig tot het houden van aantekening van de door hem afgesloten overeenkomsten, aan hem overlatende dit te doen naar goed koopmansgebruik. Voorts legt dit artikel hem de verplichting op, van hetgeen hij heeft aange tekend aan ieder der partijen bij de overeenkomst

terstond een gewaarmerkt afschrift te doen toekomen, de in het handelsgebruik bekende „sluitnota”.

Deze voorschriften staan in verband met de bepalingen van het nieuwe artikel 65. Mocht de gesloten overeenkomst tot een geding tusschen de daarbij betrokken partijen aanleiding geven, dan kan de rechter de overlegging in dit geding van de door den makelaar gehouden aantekeningen bevelen, ten einde daarmee het afgegeven afschrift te vergelijken, en kan hij bovendien den makelaar daaromtrent hooren. Ook regelt het artikel de bewijskracht van de aantekeningen des makelaars, welke geheel aan de beoordeeling van den rechter is overgelaten in overeenstemming met het stelsel, ten aanzien van het bewijs door koopmansboeken in het desbetreffende wetsontwerp aangenomen. Dit ligt ook geheel in de lijn van hetgeen deskundigen ten aanzien van de bewijskracht van geschriften van derden algemeen als wenschelijk hebben erkend.

Van de overige bepalingen van het wetsontwerp worde hier alleen nog het nieuwe artikel 63 vermeld. Het heeft betrekking op het handelen door een makelaar „voor een nader te noemen meester”. Noemt de makelaar dien meester tijdig, dan lijdt het geen twijfel, dat de overeenkomst met den meester tot stand komt. Degene die goedvindt, dat de makelaar niet reeds bij het sluiten der overeenkomst den persoon opgeeft voor wien hij handelt, verlaat zich op de goede trouw van den makelaar, laat aan dezen over te beslissen met wien de overeenkomst is tot stand gekomen, in het vertrouwen dat de makelaar van deze hem gegeven macht een redelijk gebruik zal maken. Wie een makelaar dit vertrouwen niet wil schenken, moet weigeren een nader te noemen meester als wederpartij bij de overeenkomst aan te nemen of eischen stellen, waaraan de te noemen meester moet beantwoorden. Aanvaardt hij daarentegen een nader te noemen meester zonder meer, dan is hij daaraan gebonden, en kan hij den meester, dien de makelaar hem daarna noemt, niet meer afwijzen.

Blijft de makelaar in gebreke een meester te noemen, dan brengt het handelsgebruik reeds thans mede, den makelaar zelf als partij bij de overeenkomst te beschouwen, hoewel het hem verboden is voor eigen rekening te handelen. De opheffing van dit verbod maakt het mogelijk, deze oplossing ook als de wettelijke oplossing te aanvaarden. Evenwel scheen het niet gewenscht de partij, die zich niet jegens den makelaar maar jegens den door dezen te noemen meester heeft verbonden, te dwingen den makelaar als mede-contractant te aanvaarden, óók als zij daartoe niet genegen is. Vandaar de bepaling, welke aan deze partij de keuze geeft, den makelaar als hare wederpartij te behandelen of hem op grond van wanpraestatie tot vergoeding van kosten, schaden en interessen aan te spreken.

De makelaar moet zijn nader te noemen meester binnen „redelijken” tijd na het sluiten der overeenkomst noemen. Wat een redelijke tijd is, staat ter beoordeeling van den rechter, die bij zijne beslissing zal kunnen letten op het gebruik in het vak, waarin de makelaar werkzaam is, en op de omstandigheden van het geval.

Aan het wetsontwerp, dat het uitzicht heeft geopend, dat een geheel verouderd gedeelte van het Wetboek van Koophandel eindelijk eens zal worden vervangen door bepalingen, passende bij de tegenwoordige toestanden, moge een gunstiger lot zijn beschoren, dan het ontwerp heeft gevonden, dat indertijd door Minister *Wintgens* werd ingediend. Op de eindeloze voorbereiding volge thans de lang verbeide daad.

De regeling in ons Wetboek van Koophandel van de *koopmansboeken* en van de bewijskracht dier boeken is zeer onbevredigend. Voorgescreven is het houden van op een bepaalde wijze ingericht dagboek, wat slechts past voor hen, die voor het houden van dit

boek iemand kunnen aanstellen. Alleen in grootere zaken kan men een afzonderlijken boekhouder er op na houden, in kleinere wordt dan ook met de wettelijke verplichting meer of minder de hand gelicht en in zeer kleine zaken wordt zij in het geheel niet nageleefd.

Slechts aan richtig, d.w.z. overeenkomstig de voorschriften der wet, gehouden koopmansboeken kent de wet een zekere bewijskracht toe ten voordeele van den auteur.

Wie een modern, van het door de wet voorgeschreven stelsel van boekhouden afwijkend stelsel volgt, schiet niet alleen in zijne wettelijke verplichting tekort, maar mist ook de bevoegdheid door zijne boeken bewijs te leveren. Dit geldt van het meer en meer gebruikelijke kaartstelsel, van het dossierstelsel en derg.

Richtig gehouden boeken leveren bewijs op van bepaalde bijzonderheden van de door den koopman verrichte handelingen, nl. ten aanzien van den tijd der handeling en der levering, de hoedanigheid, de hoeveelheid en den prijs der goederen; de rechter is verplicht deze, maar ook alléén deze, bewijskracht aan de boeken toe te kennen. Daarentegen is hij vrij het kopijboek van brieven (ook een koopmansboek) al of niet, maar dan ook zonder de beperking tot de genoemde bijzonderheden, als middel van bewijs aan te nemen.

Het hierboven vermelde wetsontwerp, den 13 Mei j.l. bij de Tweede Kamer ingediend, beoogt zoowel aan den koopman als aan den rechter meer vrijheid te verleen. Aan den koopman, door hem vrij te laten in de wijze van boekhouden, aan den rechter, door hem vrij te laten in de beoordeeling van de bewijskracht der koopmansboeken.

Het nieuwe artikel 6 verplicht den koopman niet meer tot het houden van een dagboek in voorgeschreven vorm, maar tot het op behoorlijke wijze houden van aantekening van zijn vermogenstoestand en van alles wat zijn bedrijf betreft, zoodanig dat uit die aantekeningen te allen tijde zijne rechten en verplichtingen kunnen worden gekend. De koopman zal dus vrij zijn, onverschillig welk stelsel van boekhouding ook te kiezen, mits hij van zijne vermogenshandelingen „behoorlijk” aantekening houde, d.w.z. met inachtneming van de bijzondere bepalingen, die de wet ten aanzien van het door hem uitgeoefend bedrijf mocht geven (men denke aan de verplichting bijzondere registers of boeken te houden), alsmede van hetgeen in dat bedrijf gebruikelijk is. Daar deze aantekeningen tot bewijs kunnen dienen, behooren ze een juist inzicht te geven in de rechten en verplichtingen van den steller.

Het genoemd artikel bepaalt voorts, dat de boeken en bescheiden, waarin de aantekeningen zijn gehouden, de ontvangen brieven en telegrammen en afschriften van de uitgaande brieven en telegrammen, in verband met den algemeenen verjaringstermijn van dertig jaren, gedurende dat tijdsverloop moeten worden bewaard. Nevens boeken wordt hier gesproken van bescheiden, omdat er stelsels van boekhouding zijn, zooals het kaart- en het dossierstelsel, waarin de aantekeningen niet in boeken worden gesteld, maar op losse bladen, welke op bepaalde wijze worden verzameld. Ook worden de kopijboeken van brieven niet meer vermeld, omdat de schrijfmachine een andere wijze van kopijhouden, dan door afschrijven of afdrukken in een boek, in zwang heeft gebracht.

Het bewijs wordt geregeld in het nieuwe art. 7. Het geeft den rechter vrijheid zoodanige bewijskracht, „als hij in ieder bijzonder geval zal vermeenen te behoeven”, aan de aantekeningen, die een koopman heeft gehouden en aan de afschriften van diens brieven en telegrammen te diens voordeele toe te kennen. Gebroken is dus met alle beperkingen van de bestaande wet: de voorwaarde, dat de handeling niet geheel wordt ontkend of het bestaan daarvan in het algemeen bewezen, is vervallen; het bewijs is niet beperkt tot enkele bijzonderheden der handeling; de tegen-

partij in het geding behoeft niet koopman te zijn; de bevestiging der boeken met eede of door den dood wordt niet gevorderd. Daartegenover staat de vrijheid van den rechter de kracht van het bewijs te waardeeren. Daarbij zal hij in de eerste plaats hebben te letten op de wijze waarop de aantekeningen zijn gehouden en in het algemeen de voorzichtigheid moeten betrachten, welke vereischt wordt bij de beoordeeling van bescheiden, afkomstig van dengene, die zich op den inhoud daarvan beroept.

Over het bewijs van de gehouden aantekeningen en van de brieven en telegrammen tegen dengene van wie deze afkomstig zijn, zwijgt het wetsontwerp, vermits daarop de in het Burgerlijk Wetboek voorkomende algemeene regels van bewijsrecht van toepassing zijn.

De hoofdbepalingen van het wetsontwerp zijn hiermede aangegeven. De regeling, in de artikelen 8 en 9 opgenomen, van de openlegging in den loop van een rechtsgeding van de boeken, bescheiden en geschriften van een der partijen of van beide partijen, op bevel van den rechter, ten einde dezen in staat te stellen daarvan inzage of uittreksel te nemen, komt in hoofdzaak overeen met hetgeen daaromtrent in de tegenwoordige artikelen 12 en 13 wordt bepaald.

Overigens bevat het ontwerp nog eenige bepalingen, welke ten doel hebben, bestaande voorschriften met de nieuwe regeling van de boekhouding in overeenstemming te brengen.

Dit korte overzicht moge duidelijk maken, dat ook dit wetsontwerp beoogt verouderd, dood, althans afstervend, recht te vervangen door nieuw, levend recht. Het is te wenschen dat die werving spoedig tot stand kome.

MOLENGRAAFF.

HET DUITSCHE ANILINE-CONCERN.

II.

b. De bepalingen van de uitgebreide belangengemeenschap.

In het jaar 1916 nu werd bovengenoemde belangengemeenschap door de toetreding dezer vijf maatschappijen uitgebreid. Zij werd van kracht vanaf 1 Januari 1916 voor alle, met uitzondering van Griesheim, waarvoor dit tijdstip een jaar later werd gesteld. De aanleiding tot de aansluiting eener en tot de uitbreiding anderzijds was geweest, dat Duitschland er zich op toelegde na het eindigen van den wereldoorlog zoo krachtig en eensgezind mogelijk op dit gebied te kunnen optreden en dit des te meer, waar een aantal zeer waardevolle patenten voor het buitenland waren verloren gegaan, hetgeen deed verwachten, dat de concurrentie in het buitenland moeilijker en scherper zou worden. De beginselen van de overeenkomst zijn ongeveer dezelfde als die van de oude belangengemeenschap voor wat betreft het vaststellen en de verdeling der winsten, reserveering enz. De duur van de overeenkomst werd bepaald op 50 jaren. De deelname der afzonderlijke maatschappijen volgt hier:

		(na 1925)
Agfa	8,082 pCt.	8,146 pCt.
Badische	24,820 „	25,019 „
Bayer	24,820 „	25,019 „
Höchst	24,820 „	25,019 „
Griesheim	6,— „	6,— „
Cassella	9,813 „	9,152 „
Weiler-ter Meer	1,645 „	1,645 „

100,— pCt. 100,— pCt.

Inmiddels neemt ook in de nieuwe belangengemeenschap de oude groep een afzonderlijke plaats in, doordien de winsten van het door haar, en speciaal door Ludwigshafen, in het leven geroepen stikstofbedrijf gedurende een langeren overgangstijd als extrawinst voor haar worden gereserveerd. Hetzelfde is overigens voor diverse andere artikelen bij de vijf later toetreden ondernemingen het geval. In verband daarmee worden ook de deelnamen na 1925 eenigszins gewijzigd.

3. De stikstofbelangen van het concern.

a. De kapitaalsvergroting van 1919.

Evenwel kon men zich niet bepalen voor de vastgestelde periode tot het reserveeren van de stikstofbranche voor de oude maatschappijen. De toenemende betekenis van dit artikel en de groote uitgaven, welke deze productie in steeds hoogere mate noodzakelijk maakte — de productie immers moest voortdurend worden opgevoerd —, bewerkten, dat in 1919 met ingang van den eersten Januari deze afscheiding moest worden opgegeven. Dientengevolge en om de zoo sterk gestegen kosten te kunnen dekken, gingen Ludwigshafen, Leverkusen en Höchst tot een kapitaalsverdubbeling over, terwijl de andere ondernemingen van de groep hunne kapitalen eveneens uitbreiden overeenkomstig de verhouding van de deelnamen. Daarenboven moest de aaneensluiting nog nauwer gemaakt worden en wjil ook het gevaar voor het onder buitenlandsche controle komen toenmaals de Deutsche industrie in bijzondere mate bedreigde, besloot men tot het creëren van zeer groote bedragen preferente aandelen, waarop voorloopig 25 pCt. werd gestort. Deze preferente aandelen werden onderling uitgewisseld.

Deze kapitaalsverhoogingen bedroegen bij de onderscheiden maatschappijen als volgt:

		(in miljoenen Mark)			
		toenmalig kap.	Uitbreiding	Kap. einde 1919	
	Anilin	Gew. a. 90	Gew. 90	Prof. 72	252
Badische					
	Anilin				
Bayer		90	90	72	252
Agfa		33	30	25	88
Höchst		90	90	72	252
Griesheim		25	20	18	63
Weiler-ter Meer		10,4	6,24	6,656	23,296
Cassella		54	27	32	113

Deze nieuwe aandelen werden tot den koers van 107 pCt. uitgegeven, uitgezonderd die der Agfa, welke tegen 112 pCt. aan aandeelhouders werden aangeboden; hieraan was derhalve voor aandeelhouders een buitengewoon waardevol voorkeursrecht verbonden. De preferente aandelen genoten slechts een dividend van 3½ pCt., maar hadden dubbel stemrecht.

b. Oprichting van de Ammoniakwerke Merseburg-Oppau.

De aanzienlijke kosten, die met het uitbreiden van de stikstofproductie gepaard gingen, daar de fabriek te Leuna voorloopig zou worden gebracht op een capaciteit van 130.000 en later van 200.000 ton, en die te Oppau op 100.000 ton per jaar, vormden vervolgens in het najaar van 1920 de aanleiding tot een nieuwe kapitaals-transactie, waarbij nl. de beide genoemde fabrieken (de derde fabriek te Knapsack bij Keulen, die in het bezit van Höchst was, niet) werden ingebracht in een afzonderlijke maatschappij, genaamd *Ammoniakwerke Merseburg-Oppau G.m.b.H.* Laatstgenoemde werkt met een kapitaal van M. 500 miljoen en neemt deze twee fabrieken over; voordien behoorden zij, zooals vermeld, aan de Badische Anilin, maar de geheele groep had bijgedragen tot de ontwikkeling ervan. Het kapitaal der G.m.b.H. werd bijeengebracht volgens de verhouding, waarin de 7 deelnemende maatschappijen bij de belangengemeenschap zijn geïnteresseerd; deze voorzien ook in de behoefte aan verder bedrijfskapitaal en zullen ook wel gezamenlijk zorg dragen voor de aflossing der voorschotten, die indertijd van Rijkswegen waren verstrekt voor de uitbreiding. Deze beliepen eenige honderden miljoenen Mark en waren door de Regeering verleend met het oog op het groote belang van de stikstof-voorziening des lands; het bezit ook twee eigen bedrijven te Prieseritz en Chorow, beide in den vorm van afzonderlijke maatschappijen met kapitalen van resp. M. 60 en 110 miljoen.

Destijds werd ook bekend, dat de buitenlandsche patenten der combinatie, evenals het bekende procédé van Geheimrat Haber niet overgingen aan de nieuwe G.m.b.H., doch in bezit bleven van de oude belangengemeenschap.

Tegelijkertijd wend ook de overeenkomst in zake de belangengemeenschap gewijzigd in hierboven aangegeven zin en bovendien de duur ervan verlengd tot den 31sten December 1999. Voorts werd in de statuten der betrokken maatschappijen een bepaling opgenomen, krachtens welke opzegging van de overeenkomst slechts zou kunnen geschieden met een meerderheid van 2/3 in de betreffende algemeene vergadering van aandeelhouders.

c. De resultaten van 1920 en de kapitaalsverhoging van 1921.

Het volgende overzicht, ontleend aan de „Frankfurter Zeitung“, toont de door het concern behaalde resultaten aan in de periode na den oorlog, dus onder invloed van de waardevermindering van het geld en de kapitaalsverhoogingen:

De financieele resultaten van het Aniline-concern (zonder Cassella).

Maatschappij.	Bruto Winst.		Onkosten.		Afschrijvingen.		Netto-winst met saldo vorig jaar.	
	M.	tegen	M.	tegen	M.	tegen	M.	tegen
	1920	1919	1920	1919	1920	1919	1920	1919
Höchst	111.2	+ 59.7	30.2	+ 17.1	19.2	+ 3.7	64.5	+ 40.3
Bad.Anil.	194.2	+ 31.2	49.0	+ 23.9	80.0	+ 19.1	68.1	+ 38.6
Bayer	99.7	+ 56.2	25.5	+ 16.5	9.1	+ 1.9	67.5	+ 38.4
Treptow	60.7	+ 35.8	26.6	+ 17.3	10.9	+ 5.1	23.7	+ 13.4
Grieshm.	41.9	+ 23.5	17.4	+ 10.2	7.3	+ 3.1	18.7	+ 10.3
W.t.Meer.	24.0	+ 12.7	16.1	+ 7.5	1.5	+ 0.9	7.1	+ 4.4
Totaal.	531.7	+ 269.1	164.8	+ 92.5	128.0	+ 33.8	249.6	+ 145.4

¹⁾ Na aftrek van algemeene onkosten. ²⁾ Na aftrek van het grootste deel der tantièmes. ³⁾ Tevoren was reeds M. 80 miljoen gereserveerd voor vernieuwingen enz.

pCt.	Dividend.		Tantièmes.		Reserves en diverse fondsen.		Saldo nieuwe rek.		
	tegen	M.	tegen	M.	tegen	M.	tegen	M.	tegen
	1920	1919	1920	1919	1920	1919	1920	1919	
20	+ 6	36.0	+ 23.4	1.2	+ 0.8	23.3	+ 14.8	3.5	+ 0.8
20	+ 2	36.0	+ 19.8	1.2	- 1.8	26.8	+ 19.4	3.5	+ 0.6
20	+ 2	36.0	+ 19.8	1.7	+ 0.9	26.1	+ 16.5	3.0	+ 0.5
20	+ 2	12.6	+ 6.7	0.6	+ 0.3	9.7	+ 6.2	0.6	+ 0.1
16	+ 4	7.2	+ 4.2	0.4	- 0.3	9.1	+ 6.1	1.8	+ 0.2
15	+ 3	2.5	+ 1.3	0.3	+ 0.1	4.0	+ 2.9	0.2	-
19.6	+ 3.3	130.3	+ 75.2	5.4	-	99.0	+ 65.9	12.6	+ 2.2

²⁾ Alleen commissarissen.

Tegen het einde van de maand April 1921 werd bekend, dat het concern had besloten tot een nieuwe groote kapitaalsuitbreiding, voornamelijk daar de tot dusverre in de stikstofindustrie vastgelegde M. 1000.000.000 nog niet voldoende bleken en voorts omdat bij de verschillende ondernemingen behoefte bestond aan versterking der middelen; in verband met het toenemen der voorraden en de dalende waarde van het geld, immers waren groote bedragen benodigd, zoodat de vroeger overvloedige kasmiddelen ontoereikend bleken.

Dienovereenkomstig zullen de afzonderlijke maatschappijen spoedig overgaan tot zeer belangrijke verhoging van hun kapitaal, zooals wordt in het licht gesteld door het hieronder opgenomen staatje. Deze bedragen zullen evenwel niet geheel worden aangeboden aan aandeelhouders (onder dezelfde gunstige voorwaarden als de laatste maal), doch voor een — overigens gering — gedeelte ter beschikking blijven van de Besturen, hetgeen geschiedt door bemiddeling van het bankconsortium, dat de aandelen overneemt. Verder zou worden besloten een aanzienlijk deel van de in 1919 uitgegeven preferente aandelen om te zetten in gewone en aan de rest een tienvoudig in plaats van dubbel stemrecht te verleenen. Na doorvoering van deze transactie zal de kapitalisering van het concern er als volgt uitzien:

De financieele opbouw van het Aniline-concern.

Maatschappij	Aandeelenkapitaal				Obligat. ties.	Dividend.	
	tot dusverre		in de toekomst			1919	1920
	gewone Aand.	pref. aand. waarop 25 pCt. gestort	gewone Aand.	pref. Aand.			
in millioenen Mark					pCt.	pCt.	
Höchst. Farbw.	180	72	400	30	35.21	14	30
Badische Anil.	180	72	400	30	66.99	18	20
Bayer-Leverk.	180	72	400	30	23.70	18	20
Agfa	63	25	136	10	6.44	18	30
Griesheim	45	18	100	8	8.25	12	16
Weiler-t.-Meer	16.64	6.66	31	2.33	2.31	12	15
Cassella	81	32	153	32	10	18	20
	745.64	297.66	1620	142.32	152.9		
	1043.3		1762.32				

d. De overname van de Cassella G.m.b.H., door de andere ondernemingen van het concern.

Ten slotte werd ook de sluis weggenomen van het mysterie, waartoe eigenlijk de aandelen moesten dienen, die niet aan de oude aandeelhouders worden aangeboden. Het meerendeel van deze aandelen is benodigd om de belangengemeenschap in staat te stellen, aandelen te verwerven van de Leopold Cassella & Co. G.m.b.H., te Frankfurt a/M. Afgezien van de aandelen, die zooals bovenvermeld, de Höchster Farbwerke bij het sluiten van de belangengemeenschap met Cassella had verkregen, waren die stukken in het bezit der Familie v. Weinberg. Belangwekkend is wat in de „Fr. Ztg.” als reden voor den overgang van deze aandelen der onderneming wordt aangegeven:

„In den loop der laatste jaren zijn nu eenige bezitters, waaronder ook twee groot-aandeelhouders, gestorven. Het verdeelen van hunne nalatenschap en de daaraan verbonden betaling van groote bedragen aan belasting maken het noodwendig contante te verkrijgen. Maar ook de andere aandeelhouders zijn ten gevolge van aanzienlijke betalingen aan het „Reichsnotopfer” en dergelijke belastingen niet in staat tot storting van de vereischte bedragen bij verhooging van het aandelenkapitaal. Om nu eenerzijds te voorkomen, dat de geleidelijk in veler handen geraakte aandelen zouden overgaan in vreemd, en vooral in buitenlandsch bezit en om anderzijds daardoor een verdere intrinsieke versterking van de belangengemeenschap te bewerken, zijn de deelnemende maatschappijen voornemens, een groot bedrag van die aandelen in ruil tegen nieuwe over te nemen. De Leopold Cassella G. m. b. H. zal dezer dagen het bedrag harer gewone aandelen verhoogen van M. 81 tot M. 153 millioenen. Welk deel van dit kapitaal door de maatschappijen van de belangengemeenschap wordt overgenomen en welk bedrag hunnerzijds in nieuwe aandelen zal worden afgestaan is tot dusverre nog niet ter kennis van het publiek gebracht. Men kan echter wel aannemen, dat het in elk geval gaat om een zeer belangrijk deel van het Cassella-kapitaal, en dat anderzijds ook het grootste deel van de gereserveerde nieuwe gewone aandelen daarvoor noodig zal zijn... Op de zelfstandigheid van de firma Leopold Cassella & Co. in de belangengemeenschap heeft de nieuwe transactie geenerlei invloed. Het bedrijf wordt zonder eenige wijziging door de tegenwoordige bezitters en bestuurders voortgezet.”

In de inmiddels gehouden algemeene vergaderingen van aandeelhouders der betrokken ondernemingen werd officieel mededeeling gedaan van de overname der Cassella-aandelen.

Met deze transactie zal wellicht de ontwikkeling van de anilinegroep voorloopig zijn beëindigd, althans voor zoverre het buitenstaanders mogelijk is in dit opzicht zich een meening te vormen; men zal moeten afwachten of de steeds groeiende betekenis van de stikstofbelangen een verdere ontwikkeling zal noodzakelijk maken, en zo ja, in welke richting. In elk geval schijnen reeds nu de stikstofbelangen van het concern niet veel meer onder te doen voor die op anilinegebied en de laatste wel binnen afzienbaren tijd te zullen evenaren. Alsdan zal het wellicht aan de organisatie en wetenschap van de Deutsche chemische industrie gelukken, ook op dit gebied zich een even

voornamen en afzonderlijke plaats te verwerven, als zij reeds heden inneemt ten opzichte van de aniline-verfstoffen.

Dr. W. MAUTNER.

LONDENSCHER CORRESPONDENTIE.

De verdere behandeling der Key Industries Bill; de woningpolitiek der Regering; de toestand in de arbeiderswereld; een rechterlijke beslissing in zake Russisch goud; het spoorweg-wetsontwerp; de Federation of British Industries en de geldpolitiek.

Onze Londensche correspondent schrijft ons d.d. 16 Juli 1921:

The Key Industries Bill has again been before the House of Commons this week, and it becomes clearer that the intellectual and economic case for the measure becomes weaker the more the situation is discussed. The attention of the House has been concentrated largely on the composition of the new Advisory Committees and the scope of the investigations they are to carry out. As the Bill was originally drafted the Committee in each case was to consist of three members, chosen from a panel. The problem which had to be faced was the advisability of allowing a body like this virtually to tax the inhabitants of this country.

Thus the opponents of the measure desired to make the Committee at once larger, and to cause its composition to reflect the membership of the House of Commons. Bad as the measure was, so they argued, it ought at least to conform to the constitutional principles hitherto observed in this country. It must be admitted that in his reply Mr. Baldwin had the best of the argument. He pointed to the extreme undesirability of exposing the members of the Committee to organised pressure by business interests in their constituencies. In any case the members would be exposed to charges of acting on lines of self interest, and a non-political body was very much better than a political one. He at the same time announced that he would take steps at the Report stage of the Bill to increase the membership from three to five, and to see that the panel would contain, in addition to business men, persons with economical and financial knowledge. The welcome announcement was made that the hearings before such a committee would be public.

As regards the scope of the inquiry to be pursued, I have previously pointed to the difficulty that protection to one industry might seriously injure another. Although the Government was successful in resisting an amendment excluding semi-manufactured articles from the bill, it was so far forced to yield to the opposition as to promise to bring in later a new clause which would provide that the inquiry should also extend to any injury which the making of an order under the Act might inflict on another industry.

But on the whole the Bill is going through without too much trouble, at the very time when the trading community is at last awaking to the dangers which it is bringing with it. Even the Universities are being forced to protest. We have already had the Science faculties protesting against the proposal to raise the price of scientific instruments, but this week the Principals of several Universities have had to write to the Press protesting against the intolerable delays which the administration of the Reparations Recovery Act is entailing. To judge from their complaint, ever since this Act was passed, it has been impossible to get German scientific books through the Customs, even in those cases when the act did not apply or in the cases where the surcharge has been paid in order to expedite matters. The woollen trade is now protesting against the Bill also.

The promised statement on the Housing policy of the Government was made last night,

though the debate is to be deferred till next week. The statement of Sir Alfred Mond was followed by a statement by Dr. Addison, till lately Minister of Health, announcing his resignation on the grounds that the cessation of the building plans of the Government amounted to a gross breach of faith, to which he would not consent to be a party. The attitude of the Government is that the limit of the assistance the country could afford had been reached. There were 176.000 houses built, building, or to be built on the basis of the pledge of a cash subsidy, and the new policy of the Government was that this number should not be exceeded, though if possible, the extent of the burden was to be cut down below this maximum. Popular as the promise of economy is in certain circles, there is no doubt that the Government is guilty of a breach of faith in this matter. In the rural districts especially, housing is a very urgent need on grounds of public health, and it is certain that failure to build more houses will add to the resentment felt over the reversal of the agricultural wages policy.

The labour situation is improving speedily. The last of the outstanding disputes, that over the new scale of wages in the Engineering Trades, has been settled by the men balloting in favour. The fact that certain railways are discharging men will probably lead to the revision of these wage scales without too great trouble. The extremists have in fact lost all along the line. The danger now is that the employers will press their economic advantages too far.

Whilst there is more talk of a trade revival, it is now clear that the extent of the recovery so far has been overdone: most of the increased activity is making up for the time lost during the coal strike. A somewhat unexpected feature seems to have been the rise in the price of coal of from 3/4 to 3/6 per ton, which will make the position of the iron and steel trades more difficult in face of Belgian competition. The cotton and wool markets both show more trade and a firmer tone, though the reports from the individual cotton towns are rather lacking in warmth. The difficulty over Indian contracts is not yet settled, and it is estimated that some £ 20 millions is owing to Lancashire on this account alone.

Russian affairs have been well to the front in the last few days. Apart from the somewhat mysterious affair in Constantinople, which has roused the passions of both sides, another judgment has been delivered by the Courts on the subject of Russian gold at the Bank of England. The plaintiff urged that the terms under which certain bonds and rouble notes in his possession had been issued constituted a mortgage on the gold in the possession of the Russian Government. He therefore desired to restrain the Bank of England from allowing the Soviet authorities in England to deal further with this gold, which he prayed might be paid into Court. The Court decided that the terms of issue of the bonds and notes alike were not capable of the construction placed upon them, and that the action must fail, quite apart from the further plea put up by the defendants that the Russian Trade Agreement prevented the Court from questioning the acts of the Soviet authorities.

A further matter in which this agreement is likely to play a part concerns the future of the London branch of the Russian Commercial and Industrial Bank, which has of course passed into the possession of the Soviet. The London manager has now entered into the service of the Delegation here, and it is stated intends to hand over the London assets to the Russian Delegation: the branch to be administered as the London branch of the Soviet Banking System. The question will have to be settled whether the manager has any right to take the steps contemplated.

The Railway Bill is grinding its way through the two committees appointed to consider amend-

ments, and the Government has suffered a defeat which it declares fatal to the whole principle of the measure. The railways were to be given a maximum rate schedule, and were not to be allowed to give exceptional rates except with the permission of the new Tribunals. Now the Traders on the Committee have altered this position. The provision as to maximum rates is retained, but the right of the companies to add to the exceptional rates is no longer to be subject to approval. The result, it is to be feared, will be new rate wars between the new combinations, and a blow will thus be given to the financial stability of the companies. The date of decontrol is now only a month ahead, and the bill has still to go through many of its Parliamentary stages.

The Federation of British Industries has this week addressed a letter to the Premier, asking for a reconsideration of the currency policy of the country. The grounds on which this demand is asked for are the following:

1. It is impossible to restore the European currencies to prewar parity for at least a generation.
2. Nowhere in Europe are nations prepared to undergo the sacrifices necessary to the success of the Cunliffe policy; on the contrary, it is realised that deflation would „make it impossible for them to secure and maintain their position in international trade”.
3. The continued inflation of the last two years has added to the difficulties of deflation.
4. Deflation would make the burden of the war debts intolerable to the business community.

The last of these arguments must be considered the most serious plea put forward by Sir Peter Rylands; as for the others there is this to be said. When deflation is spoken of to-day, what is desired is a return to parity with gold. Now gold, even in the United States, has fallen in value greatly. The result is that it is not a question of returning to 1914 prices at all. From the standpoint of this country it is solely a question of restoring parity with the gold dollar, which, on the basis of present exchange rates, involves raising the pound sterling to 4/3 of its present value. As for the European countries, it remains to be seen whether the policy of sacrificing goods because of undervalued currencies is such a good thing as the Federation imagines. That a new currency committee would be useful need not be denied, but I should have thought that its appointment could be defended on sounder grounds than those actually selected.

INDEXCIJFERS.

De zeer kleine daling van het indexcijfer der groot-handelsprijzen voor Mei is gevolgd door een aanzienlijk groter achteruitgang gedurende Juni, n.l. een totaal achteruitgang van 4910 tot 4810, dus van 100 punten. Dit is echter meer het gevolg van een sterke daling van een of twee noteeringen, dan van een algemeene daling. Het tegenwoordige cijfer van 4810 staat tegenover 7847 een jaar geleden, 8352 eind Maart 1920, wat het hoogst bereikte punt is en 2565 bij het uitbreken van den oorlog en is het laagste cijfer sinds November 1916 bereikt.

Hierachter volgt de gebruikelijke — aan „The Economist” ontleende — tabel.

Zoals blijkt is de delfstoffengroep de eenige, die een kleine rijzing vertoont, welke het gevolg is van het rijzen van ruw ijzer. Stalen rails en ijzeren staven bleven onveranderd, terwijl tin en koper iets lager waren. In de eerste groep der levensmiddelen noteerden rond en schapenvleesch lager, en ook gerst daalde iets, maar voor het overige waren er geen vermeldenswaardige bewegingen. In de tweede groep was de eenige verandering een sterke daling der suikerprijzen, terwijl thee en koffie iets hooger werden verkocht.

Van de weefstoffen stegen Australische wol en zijde eenigszins, hennep en jute noteeren evenwel

Data	Granen en oleeach	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5) ..	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April "	560	350½	626½	493	567	2597	118,0
1 Juli "	565½	345	616	471½	551	2549	115,9
1 October "	646	405	611½	472½	645	2780	126,4
Einde Dec. 1914	714	414½	509	476	686½	2800	127,3
" " 1915	897	446	731	711½	848½	3634	165,1
" " 1916	1294	553	1124½	824½	1112	4908	223,0
" " 1917	1286½	686	1684½	839½	1348½	5845	263,2
" " 1918	1303	782½	1805½	816	1337	6094	277,0
" " 1919	1441½	881½	2442½	1145	1453½	7364	334,7
" " Jan. 1920	1461	857½	2702½	1211½	1535½	7768	353,1
" " Febr. "	1454	886½	2951½	1253½	1614½	8160	370,9
" " Mrt. "	1508	914	2974½	1246	1709½	8352	379,6
" " April "	1498½	908	2938½	1232½	1654½	8232	374,2
" " Mei "	1484	981½	2819	1295½	1619	8199	372,7
" " Juni "	1511	929½	2562	1289	1555½	7847	356,7
" " Juli "	1499	934	2594	1308	1541	7876	358,0
" " Aug. "	1438	927	2521	1302½	1554½	7743	352,0
" " Sept. "	1504	928	2362½	1311	1539½	7645	347,5
" " Oct. "	1560½	900½	1951½	1316½	1446	7175	326,1
" " Nov. "	1478	869½	1651	1259½	1336	6594	299,7
" " Dec. "	1344	805	1284	1216	1275	5924	269,3
" " Jan. 1921	1295½	797	1187	1128½	1209	5617	255,3
" " Febr. "	1176½	771	1038	1053	1137½	5176	235,3
" " Mrt. "	1212	727	1030	1003	1125	5097	231,7
" " April "	1196	723	1031	936	1043	4929	224,0
" " Mei "	1195	691	996	963	1065	4910	223,2
" " Juni "	1174½	665½	973½	973	1023½	4810	218,6

lager, en alle katoennoteringen vertoonen een daling.

Van de diversen is de eenige aanzienlijke verandering een daling der petroleumrijzen met meer dan 20 pCt.

Hieronder volgt een tabel, welke de cijfers aan het eind van Juni vergelijkt met die van den wapenstilstand, terwijl hiervoor als basis is aangenomen het indexcijfer aan het eind van November 1918, hetwelk gelijk gesteld is aan 100.

Data	Granen en oleeach	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal
Einde Nov. 1918 ..	100	100	100	100	100	100
" " Sept. 1919 ..	108	104	107	116	97	106
" " Dec. 1919 ..	112	113	132	126	104	118
" " Mrt. 1920 ..	117	116	161	138	123	134
" " Aug. 1920 ..	111	118	136	144	112	124
" " Sept. 1920 ..	117	119	128	145	110	123
" " Oct. 1920 ..	121	115	104	145	104	118
" " Nov. 1920 ..	115	111	89	139	96	106
" " Dec. 1920 ..	104	103	69	134	92	95
" " Jan. 1921 ..	100	102	64	125	87	90
" " Febr. 1921 ..	91	99	56	116	82	83
" " Mrt. 1921 ..	94	93	56	111	81	82
" " Apr. 1921 ..	93	93	56	104	76	79
" " Mei 1921 ..	93	89	54	107	77	79
" " Juni 1921 ..	91	85	53	108	74	77

Alleen de mineralen blijven boven het cijfer van den wapenstilstand, terwijl de weefstoffen bijna 50 pCt. beneden dit cijfer zijn, na er in Maart 1920 nog 60 pCt. boven te zijn geweest. Stelt men het cijfer van eind Juli 1914 gelijk 100, dan bedragen de hierboven opgegeven totalen: Granen en vleesch, 203; andere voedingsmiddelen, 189; weefstoffen, 158; delfstoffen, 210; diversen, 185; totaal 188.

Datum	Algem. index-cijf. van „the Economist”	Gem. ponden koers van de afg. mnd.	Herleid algemeen indexcijfer.
1 Januari 1914	119,2	12,11½	119,6
1 Januari 1915	127,3	11,78	124,1
1 Januari 1916	151,6	11,02	138,3
1 Januari 1917	223,0	11,68	215,6
1 Januari 1918	263,2	11,06	240,9
1 April "	266,6	10,395	229,4
1 Juli "	277,5	9,37	214,4

1 October 1918	283,5	9,86	228,1
1 Januari 1919	277,0	11,19	256,6
1 April "	259,4	11,60	249,1
1 Juli "	293,2	11,70	284,0
1 October "	308,1	11,06	282,1
1 Januari 1920	334,7	10,14	281,0
Einde Januari 1920	353,1	9,83	286,7
" " Februari "	370,9	8,985	275,9
" " Maart "	379,6	10,125	318,2
" " April "	374,2	10,65	329,9
" " Mei "	372,7	10,655	328,7
" " Juni "	356,7	10,905	322
" " Juli "	358,0	11,107	329,2
" " Augustus "	352,0	11,01	320,8
" " September "	347,5	11,21	322,5
" " October "	326,1	11,20½	302,49
" " November "	299,7	11,37	282,08
" " December "	269,3	11,31	252,1
" " Januari 1921	255,3	11,37½	240,4
" " Februari "	235,3	11,34	220,9
" " Maart "	231,7	11,36	217,9
" " April "	224,0	11,30	209,5
" " Mei "	223,2	11,17	194,8
" " Juni "	218,6	11,34¼	205,3

Kleinhandelsprizen. De verhoudingscijfers van verbruiksartikelen, in den handel gebracht door de Coöperatieve Winkelvereniging van „Eigen Hulp” te Amsterdam, Haarlem, Arnhem, Utrecht, Leeuwarden en 's-Gravenhage (voorheen E. H.), welke door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd worden, zijn de navolgende.

Artikelen	1915	1916	1917	1918	1919	1920	April 1921	Mei 1921
Boonen (bruine)	175	214	136	111	146	236	193	186
" (witte)	200	259	338	221	238	331	217	214
Erwten (capuc.)	178	192	236	211	217	208	228	225
" (grauwe)	157	177	220	191	209	248	264	259
" (groene)	160	203	140	103	130	190	173	170
Gort	142	161	135	123	197	216	213	210
" (boekweit)	171	200	292	312	292	367	312	292
" (haver) ..	137	150	147	120	120	200	150	143
Kaas (Leids.)	160	179	221	207	253	286	293	290
" (Gouds.)	133	123	126	177	195	221	253	248
Koffie	91	101	118	174	169	154	126	125
Margarine ...	102	110	122	136	148	161	147	137
Meel (roggebl.)	104	130	144	130	130	231	154	154
" (tarwebl.)	159	159	212	224	259	353	253	235
" (boekw.) ..	152	195	324	362	314	352	305	300
Olie (boter) ..	127	149	235	409	381	271	175	175
" (patent) ..	207	228	293	351	446	446	280	277
" (raap)	188	208	329	540	519	395	216	216
Rijst	112	122	125	122	169	328	191	187
Soda	117	283	267	417	283	417	200	167
Stijfjel	130	160	320	680	577	343	217	203
Stroop	125	154	179	193	200	207	200	193
Suiker (basterd)	107	115	116	120	147	218	171	165
" (melis) ..	97	100	103	103	121	175	136	133
Thee	117	120	127	119	139	137	122	123
Vermicelli ...	203	207	272	266	300	338	307	300
Zeep (w. Brist.)	119	126	160	183	191	153	106	106
" (zachte) ..	121	158	121	117	275	321	129	117
Zout	90	90	110	190	160	160	130	130
Gemiddelde verhoudingscijfers.	141	165	195	228	239	264	202	196

Bij beschouwing van deze cijfers neme men in aanmerking, dat het voorkomt, dat een artikel tijdelijk door een of meer der 6 coöperaties niet werd verkocht, wat van invloed kan zijn op den loop der verhoudingscijfers.

De prijzen voor het jaar 1893 werden gelijk 100 gesteld.

AANTEKENINGEN.

Internationale prijsvraag van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid te Leiden. — De Faculteit der Rechtsgeleerdheid te Leiden maakt het volgende bekend:

Mr. S. J. Visser, rechterlijk ambtenaar in de Koloniën en overleden in 1919, heeft zijn vermogen vermaakt aan de Leidsche Universiteit onder voorwaarde, dat de rente zoude worden aangewend om de studie van het Volkenrecht

en het Internationaal Privaatrecht te bevorderen. Te dien einde zal met name om de drie jaren eene som van minstens f 5000,— besteed moeten worden voor het uitschrijven eener internationale prijsvraag.

Als eerste onderwerp eener prijsvraag vraagt de Faculteit der Rechtsgeleerdheid te Leiden thans: *een volledig overzicht van de internationale Verdragen van de Republiek der Vereenigde Provinciën (1579—1795)*.

De antwoorden zullen moeten behandelen het tot stand komen (sluiting, bekrachtiging, uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden enz.), het rechtskarakter en de rechtskracht dezer Nederlandsche tractaten; zij moeten bovendien een systematisch overzicht geven van den inhoud dier verdragen, waarvan eene lijst is te vinden in 'den *Index Chronologicus* van A. Kluit, Leiden 1789, en in de *Table Générale* van H. A. van Dijk, Utrecht 1855. De antwoorden moeten, in het Fransch of Nederlandsch getikt, vóór 1 Juli 1923 in handen zijn van den Decaan der Faculteit der Rechtsgeleerdheid; het manuscript moet een motto dragen, te herhalen op een bij het manuscript gevoegde verzegelde enveloppe, die den naam en het adres van den schrijver zal inhouden.

Aan de antwoorden, die naar het oordeel van de Faculteit daarvoor in aanmerking komen, zullen prijzen worden toegekend tot een bedrag van f 5000,—.

Na deze toekenning zal de Decaan in eene faculteitsvergadering de met de bekoonde antwoorden overeenkomende verzegelde enveloppen openen en zal hij den toegekenden prijs ter kennis van den schrijver brengen; de andere enveloppen zullen staande de vergadering verbrand worden.

Kolenstaking en stookolie-verbruik. — Het is bekend, dat in vele bedrijven in Engeland bedrijfsstoornis tijdens de kolenstaking kon worden voorkomen, doordat de vuren ingericht waren voor de toepassing van vloeibare brandstof. In verband hiermede is het interessant om na te gaan of het verbruik van liquid fuel in de stakingsmaanden is toegenomen. Verbruikscijfers zijn hiervan niet bekend, maar uit de ingevoerde hoeveelheden valt toch wel iets op te maken. In het vorig jaar was het maandelijksch gemiddeld invoertotaal van stookolie (liquid-fuel) 28.500.000 gallons. De zichtbare voorraad bij het begin en het einde van dat jaar was ongeveer even groot, zoodat het maandelijksch verbruik ook ongeveer 28.500.000 gallons moet hebben bedragen. De vraag naar liquid-fuel zou ook zonder het bestaan der kolenstaking toegenomen zijn, niettemin trekt het verloop der hieronder volgende cijfers, van de maandelijksche importen van liquid-fuel in Engeland tijdens de eerste vijf maanden van dit jaar, de aandacht.

	gallons
Januari	28.691.484
Februari	33.515.258
Maart	41.148.617
April	46.588.689
Mei	47.952.217

Aangezien de voorraden in Engeland op dit oogenblik kleiner zijn dan zij in de vorige maanden geweest zijn, schijnt het vrij onweerlegbaar, dat de kolenstaking een aanzienlijk vermeerderd verbruik van stookolie in de hand heeft gewerkt.

De schepenverkoopspolitiek der Engelsche Regeering. — In zijn brief in ons nummer van 29 Juni j.l. wees onze Londensche correspondent er op, dat na 30 Juni de gelegenheid tot inschrijving op door de Britsche Regeering ten verkoop aangeboden uitgeleverde Deutsche schepen niet langer tot haar eigen onderdanen beperkt zou zijn, doch voor ieder open zou staan. Lord Inchcape, die den verkoop voor de regeering bezorgt, verwacht hiervan betere prijzen en een grooteren afzet van het aangeboden materiaal. Tevens beduidt dit een voordeel voor de Engelsche scheepsbouwrijverheid, die door de regeeringspolitiek weinig orders te boeken kreeg, terwijl de Deutsche werven met anders overkropt zijn. De druk hierop zal nu wellicht verminderen, te hopen in sterker mate dan de bedrijvigheid in Engeland toeneemt, ten einde de bestaande overmaat van tonnage, door de tot dusverre gevolgde Engelsche regeeringspolitiek in de hand gewerkt, niet te bestendigen of te vergrooten.

Een dergelijk verschijnsel als bij de zeeschepen doet zich bij de Rijnvaart voor, waar, zooals een onzer bladen dezer dagen mededeelde, Fendel met alle macht werkt, om de uitgeleverde schepen door nieuwe te vervangen. Gelukkig blijkt men in Frankrijk op dit gebied verstandig te worden. In hetzelfde bericht toch was te lezen, dat de Franschen den Duitschers reeds door deze laatsten uitgeleverde schepen weder te koop aanboden.

In verband met één en ander zijn de cijfers van belang, die „Wirtschaftsdienst” in een zijner laatste nummers ontleende aan de „New Castle Daily Chronicle”. In de eerste plaats wordt een overzicht gegeven van de schepenverkoop en gedurende de laatste twee jaren op de Engelsche markt, waaruit ten duidelijkste blijkt, welke aanzienlijke veranderingen de scheepsprijzen ondergaan hebben.

	Aant. draagv. verk. sch.	in t.	koopsom £	gem. prijs p. t.d.w. £
1919 1e Kwartaal	64	230 923	4 656 900	20 3/4
2e ”	141	643 041	13 446 700	20 18/2
3e ”	138	474 394	12 784 480	26 18/11
4e ”	106	358 400	10 465 000	29 4/1
1920 1e ”	111	341 983	9 358 450	27 7/3
2e ”	78	222 820	6 901 350	30 19/5
3e ”	31	99 469	2 498 500	25 2/4
4e ”	67	308 849	7 674 705	24 16/11
1921 1e ”	58	282 672	4 073 850	14 8/2

De verkoopen in het laatste kwartaal worden uitvoerig toegelicht in onderstaand staatje:

	Grootte t.d.w.	Totale tonn. t.d.w.	Koopsom £
2 Stoomschepen	onder 1000	450	7 750
7 ”	1000— 2000	10 520	145 600
6 ”	2000— 3000	13 707	134 000
4 ”	3000— 4000	13 750	125 000
10 ”	4000— 5000	43 117	374 000
2 ”	5000— 6000	11 790	70 500
11 ”	6000— 7000	50 740	526 500
6 ”	7000— 8000	45 507	415 500
6 ”	8000— 9000	50 291	1 349 000
2 ”	9000—10000	19 100	275 000
2 ”	boven 10000	23 700	350 000
58 ”		282 672	4 073 850

Van de verkooping van Deutsche regeerings-schepen, welke tot dusverre plaats gevonden hebben, wordt het volgende overzicht gegeven:

Datum der verkoop	aangeboden:		daarvan verkocht:	
	Passagiers- schepen	Vracht- schepen	Passagiers- schepen	Vracht- schepen
23 October	24	30	14	21
21 December	21	42	11	25
19 Januari	1	7	—	6
19 Maart	18	75	3	41
20 Mei	—	51	—	—

Geen wonder, dat de regeering voor de omstandigheden is gewicht, te meer, waar bij een kort te voren gehouden verkoop van prijs verklaarde Deutsche schepen, voor de voormalige bondgenooten en de neutralen openstaande, slechts een tweetal schepen onverkocht bleef.

Economische toestand van Curaçao. II.

Gedurende de eerste 3 kwartalen kon de Mijnmaatschappij Curaçao geen beschikking krijgen over scheepsruimte tot het uitvoeren van een phosphorzure kalk.

In de laatste 3 maanden evenwel kwamen 4 stoombootten phosphaat te New-Port laden en werd een hoeveelheid van 10.052.000 kilogram uitgevoerd.

Het gemiddeld aantal arbeiders te New-Port en aan de Santa Barbara-mijnen bedroeg einde September 51, daarna steeg dit tot 112. Einde December waren er 182 personen werkzaam tegen een dagloon van f 1,10 plus voeding. De gewone ambachtslieden genoten f 1,75 plus voeding.

Er heeft evenwel geen uitvoer plaats gehad. De hoedenrijverheid is een groote schrede voortuitgegaan, dank zij de verschillende leergangen, die over het algemeen zeer goed bezocht werden. Zij verschafte aan menig huisgezin een middel van bestaan. Het aantal vlechtsters, dat thans middelsoort en fijne hoeden vlecht, waarop betere verdiensten gemaakt worden dan op de ge-

wone hoeden, neemt vooral op Curaçao en Bonaire gestadig toe.

Op Aruba worden nog te veel ordinaire (latai) hoeden gevlochten, waardoor de verdiensten zeer gering zijn.

Bij het bezoek van den leider van het bedrijf aan dat eiland in November, heeft hij maatregelen getroffen tot bevordering van het vlechten van middelsoort- en fijne hoeden.

Door de vele en groote aanvragen van stapelhoeden, ontstond concurrentie onder de opkoopters, hetgeen den prijs aanmerkelijk deed stijgen.

De meer geregelde vaart der stoomschepen bevorderde den uitvoer.

De vraag naar stroohoeden nam toe.

De fijne hoeden werden ook gedurende 1919 tegen zeer goede prijzen aan doortrekkende reizigers verkocht; dit heeft er niet weinig toe bijgedragen om de vlechtsters er toe te brengen betere soorten te vervaardigen.

De op de Bovenwindsche Eilanden gevlochten hoeden, welker aantal, ten gevolge van de geringe bevolking wel niet groot, doch van goede hoedanigheid was, werden tegen flinke prijzen van de hand gezet. In den vreemde geschiedt de verkoop meestal door tusschenkomst van familieleden, die zich naar de omliggende eilanden en Noord-Amerika begeven, of die aldaar gevestigd zijn.

Er werd 191.897 dozijn stroohoeden ter waarde van f 728.786 uitgevoerd, tegen 145.982 dozijn ter waarde van f 485.159 in 1918, zoodat er 45.915 dozijn met een hoogere waarde van f 243.627 meer werd uitgevoerd.

De waarde van de fijne hoeden, die hoofdzakelijk aan doortrekkende reizigers werden verkocht en een niet onbeduidend bedrag vertegenwoordigde, is niet in de opgave van den uitvoer begrepen.

In het aantal leergangen dat 32 beliep, kwam geen verandering.

Zij bleven aan de verwachting voldoen en werden door 1211 leerlingen bezocht.

Het gemis van goede hoedanigheid hipihapa-stroo was grooter dan in 1918, omdat het vlechten van middelsoort- en fijne hoeden met den dag toenam, doch gelukkig mag worden vermeld, dat het bedrijf op geen der eilanden uit gebrek aan de noodige grondstof moest worden stop gezet.

De tusschenkomst van de Nederlandsche consulaire ambtenaren in Columbia, Ecuador en Chili werd tot het verkrijgen van stroo van betere kwaliteit ingeroepen.

Van de twee eerstgenoemde landen werden reeds monsters van goede hoedanigheid ontvangen, waarop proeforders zijn gedaan, waarop binnenkort leveringen zouden volgen.

In de aan het slot van het vorig verslag uitgedrukte verwachtingen, is men niet teleurgesteld; want terwijl in 1918 in het geheel geen uitvoer naar Nederland heeft plaats gehad en naar Engeland slechts 2110 dozijn ter waarde van f 7968 werd verscheept, bedroeg in 1919 de uitvoer naar genoemde landen onderscheidenlijk 8246 en 49.851 dozijn, ter waarde van f 33.529 en f 209.202.

Gegronde hoop mag worden gekoesterd, dat de waarde van het uitgevoerde aanmerkelijk zal stijgen, wanneer de toestand geheel normaal zal zijn geworden en de industrie de beschikking zal hebben verkregen over stroo van betere hoedanigheid, waarop de kans geenszins is uitgesloten.

Uitvoer van Stroohoeden in de jaren 1915—1919.

Jaren.	Geheele Kolonie.			Curaçao.		
	Dozijn.	Waarde.	Gem. waarde p. doz.	Dozijn.	Waarde.	Gem. waarde p. doz.
1915	123.906	f 441.723	f 3,56	104.043	f 393.748	f 3,78
1916	117.053	„ 409.843	„ 3,50	86.970	„ 348.057	„ 4,—
1917	123.737	„ 448.718	„ 3,63	96.704	„ 382.042	„ 3,95
1918	145.982	„ 485.159	„ 3,32	96.557	„ 394.639	„ 4,09
1919	191.897	„ 728.786	„ 3,80	149.432	„ 628.703	„ 4,21

Gedurende het verslagjaar werden op Curaçao de volgende nieuw gebouwde schepen te water gelaten, te weten: 3 schoeners (w.o. een driemaster) en 2 kotters, metende: 391,55 M³. bruto en 353,68 M³. netto, 1760,45 M³. bruto en 1590,87 M³. netto, 264,64 M³. bruto en 231,27 M³. netto, 15,31 M³. bruto en netto, en 30,19 M³. bruto en netto.

Einde 1919 lagen nog 6 schoeners op stapel, waarvan 2 driemastschoeners.

Op Bonaire werden 3 schoeners te water gelaten; op Aruba 3 schoeners en op Bonaire 1 schoener en 5 kotters op stapel gezet.

Ten gevolge van het nog heerschende gebrek aan scheepsruimte heeft de Curaçaosche Petroleum Maatschappij ook gedurende het verslagjaar zeer te kampen gehad met transport-moeilijkheden, waardoor de aanvoer van ruwe olie uit Venezuela zeer gering was. In verband daarmee heeft de raffinaderij gedurende het eerste halfjaar slechts met zeer beperkt vermogen gewerkt, terwijl zij gedurende het tweede halfjaar moest worden stilgelegd. De werkzaamheden hebben zich daarom in hoofdzaak bepaald tot het vender uitbreiden en het onderhoud van de fabriek.

In het geheel heeft de sleepboot met lichter 18 ladingen, of ruim 14.000 ton ruwe olie en stookolie aangebracht.

De voorraad aan lichte producten (welke hier een goed afzetgebied gevonden hebben) was ruimschoots voldoende om in de behoefte der kolonie te voorzien, terwijl wat stookolie betreft, aan verscheidene stoomschepen, daaronder in de eerste plaats aan de booten van den Koninklijken West-Indischen Maildienst, de noodige brandstof kon worden geleverd. Aan stoomschepen werd ruim 23.000 ton stookolie afgegeven.

Gemiddeld 220 arbeiders per dag vonden op de fabriek geregeld werk.

Noemenswaardige bedrijfsongevallen, stakingen, enz. kwamen niet voor.

Met het oog op de buitensporig hooge prijzen van maïsmeel en suiker bij den verkoop in het klein, werd besloten de arbeiders wederom in de gelegenheid te stellen, die waren tegen inkoopsprijzen van de maatschappij te verkrijgen. Deze maatregel voldeed zeer goed.

De steeds stijgende levensstandaard was mede oorzaak, dat over het algemeen de loonen op het einde van het jaar aanmerkelijk hooger waren dan bij het begin van 1919. De vooruitzichten voor 1920 zijn iets gunstiger, nu intusschen een tweede sleepboot voor het overbrengen van olie is aangekomen en bericht ontvangen is, dat een derde boot onderweg is, zoodat in de tweede helft van 1920, een groote bedrijvigheid bij het petroleum-bedrijf verwacht mag worden.

ONTVANGEN:

Een psychologische analyse van de telefoniste, door Dr. H. J. F. W. Brugmans en J. L. Prak. Groningen, April 1921.

Over de kritiek op het Socialisatie-Rapport, Beoordeelaars, Bestrijders en Bespotters door F. M. Wibaut; 1921, N.V. Boekhandel en Uitgevers-Maatschappij „Ontwikkeling”, Amsterdam.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. (Disc. Wissels. 4½ 1 Juli '15	Zweeds. R.ksbk 6 6 Juli '21
Bk. (Bel. Binn. Eff. 5½ 19 Oct. '20	Bk. v. Noorw. 6½ 6 Juli '21
(Vrsch. in R.C. 8½ 19 Oct. '20	Zwits. Nat. Bk. 4½ 11 Apr. '21
Bk. van Engeland 6 23 Juni '21	Belg. Nat. Bk. 5-5½ 19 Mei '21
Duitsche Rijksbk. . 5 23 Dec. '14	Bank v. Spanje 6 4 Nov. '20
Bk. van Frankrijk 6 8 Apr. '20	Bank v. Italië. 6 20 Mei '20
Oostenr. Hong. Bk. 6 12 Apr. '21	F. Res. Bk. N.Y. 6 16 Juni '21
Nat. Bk. v. Denem. 6 5 Mei '21	Javasche Bank 3½ 1 Aug. '09

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie				
16 Juli '21	4½/8	3 1)	5	4-½/8	—	5½/2-6 1)
11-16 „ '21	4½/8-¾/8	2½/2-3	5-½/8	4-¾/8	—	5-6½/2
4-9 „ '21	4½/4-¾/8	2¾/4-3½/4	5½/8-¾/8	4-¾/8	—	5-6
27 J.-2 J. '21	4¾/8-½/2	2½/4-3	5½/4-¾/8	4-¾/8	—	4½/2-6
12-17 J. '20	3½/8-¼/4	5½/2	6½/8	4-¾/8	—	7-11
14-18 J. '19	3¾/4-4	3½/2-4	3¾/8-¾/8	4-¾/8	—	6-7½/2
20-24 Juli '14	3½/8-¾/16	2½/4-¾/4	2½/4-¾/4	2½/8-½/2	2½/4	5½/2-7½/2

1) Notering van 15 Juli 1921.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Op de wisselmarkt begint langzamerhand een vacantiestemming te heerschen. De omzetten worden veel geringer

en de stemming is mat. Ponden waren vrij prijshoudend en schommelden tusschen 11,38 en 11,40½. Ook Parijs was vrij stationnair, 24,30—24,55. In België was iets meer beweging en over het algemeen eerder aangeboden. Markten waren op het bericht van een flink credit aanvankelijk zeer vast. Woensdag werd een oogenblik 4,35 betaald. Deze koers was natuurlijk sterk overdreven, zoodat daarna weder voor 4,20 verkrijgbaar was, op welk punt vender de geheele week ongeveer verhandeld werd. Skandinavië was weder flauw. Vooral Kopenhagen was sterk aangeboden en liep tot 49,90 terug. Zwitserland eerder vaster. Spanje was in het midden der week plotseling zeer gevraagd, hoofdzakelijk voor Amerikaansche rekening, zoodat de koers van 39,60 opliep tot 40,95. Daarna trad echter weder een daling in. Buenos Aires eerder iets flauwer. Voor Indië valt een lichte verbetering te constateeren. Heden 97—98.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen	Parijs	Berlijn	Weenen	Brussel	New York
11 Juli 1921..	11.39½	24.35	3.98	0.47	23.81½	3.13¼
12 „ 1921..	11.39½	24.40	4.07½	0.46	23.87½	3.14
13 „ 1921..	11.40½	24.52½	4.22	0.45	24.—	3.13
14 „ 1921..	11.40½	24.57½	4.21	0.44	24.02½	3.12¾
15 „ 1921..	11.39½	24.55	4.21	0.45	23.95½	3.13¼
16 „ 1921..	—	—	—	—	—	—
Laagste d. w. 1)	11.37	24.20	3.95	0.40	23.75	3.08½
Hoogste „ „ 1)	11.41½	24.60	4.35	0.48	24.05	3.15
8 Juli 1921..	11.36½	24.37½	4.06	0.47½	23.96	3.06¼
1 „ 1921..	11.35½	24.37½	4.07	0.48	24.18	3.04¼
Muntpariteit..	12.10½	48.—	58.28	50.41	48.—	2.48¼

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
1) Particuliere opgave.

Data	Stockholm	Kopenhagen	Christiania	Zwitserland	Spanje	Batavia
11 Juli 1921	66.75	51.—	42.95	51.80	39.60	97
12 „ 1921	66.60	50.15	42.80	51.85	39.55	97
13 „ 1921	66.50	50.35	42.80	51.70	39.85	97
14 „ 1921	66.60	50.35	42.80	51.80	40.95	97
15 „ 1921	66.45	50.15	42.50	51.85	40.20	97
16 „ 1921	—	—	—	—	40.20	97
L'ste d. w. 1)	66.10	49.50	42.—	51.40	39.20	97
H'ste „ „ 1)	66.75	51.—	43.—	52.—	40.80	97
8 Juli 1921	66.70	51.05	43.10	51.32½	39.10	97
1 „ 1921	67.20	51.25	43.40	51.20	39.10	97
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	97

*) Noteering te Amsterdam. 1) Particuliere opgave.
2) Noteering van 2 Juli 1921.

Termijnnoteringen der Valuta-Kas.

Ecart tusschen termijnnotering en contanten koers.
(week van 11—15 Juli 1921.)

Londen.	Ult. Juli	Ult. Augustus	Ult. Sept.
Hoogste B Koers	} gelijk met contant	} gelijk met contant	} gelijk met contant
Laagste B „			
Hoogste L „			
Laagste L „			
New-York.			
Hoogste B Koers	disagio ½ ct.	disagio 1 1/8 ct.	disagio 1 5/8 ct.
Laagste B „	„ ¼ „	„ 5/8 „	„ 1 „
Hoogste L „	„ ½ „	„ 1 „	„ 1 ¼ „
Laagste L „	„ ¼ „	„ ¾ „	„ 1 „
Parijs.			
Hoogste B Koers	} agio 2 ½ ct.	} agio 2 ½ ct.	} agio 2 ½ ct.
Laagste B „			
Hoogste L „			
Laagste L „			
België.			
Hoogste B Koers	} agio 2 ½ ct.	} agio 2 ½ ct.	} agio 2 ½ ct.
Laagste B „			
Hoogste L „			
Laagste L „			
Berlijn.			
Hoogste B Koers	} agio 1 ct.	} agio 2 ct.	} agio 3 ct.
Laagste B „			
Hoogste L „			
Laagste L „			

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in \$ per £)	Zicht Parijs (in cts. p. frs.)	Zicht Berlijn (in ct. p. Mrk.)	Zicht Amsterdam. (in cts. p. gld.)
16 Juli .. 1921	3.62.50	7.80	1.32	31.72
Laagste d. week	2.62.50	7.75	1.27	31.72
Hoogste „ „	3.65.25	7.85	1.34	31.96
9 Juli .. 1921	3.67.—	7.83	1.30	32.42
2 „ .. 1921	3.73.75	8.01	1.34 1)	32.82 1)
Muntpariteit..	4.86.67	5.18 ¼	95 ¼	40 ¼

1) Noteering van 1 Juli 1921.

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	1 Juli 1921	8 Juli 1921	9/15 Juli '21 Laagste	15 Juli 1921 Hoogste
Alexandrië..	Piast. p. £	97 15/32	97 15/32	97 15/32	97 15/32
*B. Aires 1)	d. p. \$	43 7/8	43 1/4	43 1/4	43 9/16
Calcutta	£ p. rup.	1/3 15/32	1/3 7/32	1/3 9/16	1/3 7/16
Hongkong ..	id. p. \$	2/7 3/8	2/7 3/8	2/7 1/2	2/9
Lissabon	d. per Mil.	8 1/8	8 1/2	7 1/2	8 3/4
Madrid	Peset. p. £	28.85	28.97	27.90	28.92
*Montevideo 1	d. per \$	41 1/4	41	40 1/2	41 3/8
Montreal....	\$ per £	4.25	4.22	4.14	4.22
*R.d. Janeiro.	d. per Mil.	7 1/16	6 5/16	6 7/8	7 1/16
Rome	Lires p. £	76	77.38	78.00	81.00
Shanghai....	£ p. tael	3/6 1/8	3/7 1/8	3/7	3/9 1/4
Singapore ..	id. p. \$.	2/3 23/32	2/3 23/32	2/3 3/8	2/3 15/16
*Valparaiso..	peso p. £	35.60	34.80	34.80	35.60
Yokohama ..	£ per yen	2/6 3/4	2/7 9/16	2/7 1/4	2/7 7/8

*Koersen der voorafgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert.

NOTEERING VAN ZILVER

Noteering te Londen te New York

16 Juli 1921	37 3/4	60 1/2
9 „ 1921	37 1/2	61
2 „ 1921	35 1/4	58 1/2 1)
25 Juni 1921	35 1/4	58 3/8
17 Juli 1920	52	89 3/8
18 Juli 1919	54 1/4	105 1/2
20 Juli 1914	24 19/16	54 1/8

1) Noteering van 1 Juli 1921.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 18 Juli 1921.

Activa.

Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 170.671.946,80 1/2 B.-bk. „ 21.532.388,98 1/2 Ag.sch. „ 69.885.830,03 1/2	f 262.090.165,22 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 48.747.780,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	48.747.780,—
Beleeningen op onderp.	H.-bk. f 34.109.883,11 incl. vrsch. B.-bk. „ 13.223.128,31 1/2 Ag.sch. „ 85.226.800,90 1/2	f 132.559.812,33
Op Effecten	f 131.378.612,33	—
Op Goederen en Spec.	1.181.200,—	132.559.812,33
Voorschotten a. h. Rijk	—	14.712.884,07
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 56.237.620,— Muntmat., Goud „ 549.730.929,59	f 605.968.549,59
Munt, Zilver, enz.	11.823.096,97	—
Muntmat., Zilver	—	617.291.646,56
Effecten	Bel.v. h. Res.fonds. f 5.159.108,75 id. van 1/8 v. h. kapit. „ 3.899.754,37 1/2	9.058.863,12 1/2
Geb. en Meub. der Bank	—	3.747.500,—
Diverse rekeningen	—	19.717.709,77
		f 1.107.926.361,08
	Passiva.	
Kapitaal	—	20.000.000,—
Reservefonds	—	5.386.728,62 1/2
Bankbiljetten in omloop	—	1.019.298.956,—
Bankassigatiën in omloop	—	2.255.950,92
Rek.-Cour. Het Rijk	f —	—
saldo's: Anderen	53.225.521,55 1/2	53.225.521,55 1/2
Diverse rekeningen	—	7.759.204,98
		f 1.107.926.361,08

NED. BANK 18 Juli 1921 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo..... f 401.594.934,97½
 Op de basis van ⅓ metaaldekking „ 186.638.849,48
 Minder bedragaan bankbiljetten in omloop
 dan waartoe de Bank gerechtigd is... „ 2.007.974.674,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	Meer	Minder
Disconto's		35.782.650,04
Buitenlandsche wissels ..	88.478,—	
Beleeningen	242.829,84½	
Goud	—	
Zilver		98.851,83
Bankbiljetten.....	8.465.130,—	
Part. Rek.-Crt. saldo's ..		26.364.117,45½

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opsch. schulden
18 Juli 1921.....	605.969	11.323	1.019.299	55.418
11 „ 1921.....	605.969	11.422	1.027.764	81.280
4 „ 1921.....	605.969	11.671	1.032.298	113.409
27 Juni 1921.....	605.969	12.331	991.929	52.202
20 „ 1921.....	605.965	12.503	994.262	60.446
19 Juli 1920.....	636.399	14.714	1.027.294	127.814
19 Juli 1919.....	651.403	6.635	1.010.346	70.147
25 Juli 1914.....	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hiervan Schatkst. promessen rechtstreeks	Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dekking-percentage
18 Juli 1921	262.090	114.700	132.560	401.595	57
11 „ 1921	297.873	128.700	132.803	394.841	56
4 „ 1921	303.189	125.700	162.587	387.758	54
27 Juni 1921	220.118	75.000	154.853	408.732	59
20 „ 1921	229.137	75.000	151.037	406.789	59
19 Juli 1920	104.255	13.000	330.731	419.236	56
19 Juli 1919	113.747	61.000	208.275	441.012	61
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	75

1) Op de basis van ⅓ metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	11 Juli 1921	18 Juli 1921
Aan schatkestpromessen..	f 487.370.000,—	f 481.170.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst ..	„ 128.700.000,—	„ 114.700.000,—
Aan schatkestbiljetten ..	„ 166.814.000,—	„ 173.329.000,—
Aan zilverbons	„ 40.156.330,25	„ 39.963.733,25

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegraphisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opsch. schulden
9 Juli 1921.....	233.750		311.500	117.000
2 „ 1921.....	238.750		307.500	118.500
25 Juni 1921.....	243.250		310.500	122.000
28 Mei 1921.....	225.302	14.421	309.339	134.123
21 „ 1921.....	223.752	14.794	308.329	132.295
14 „ 1921.....	225.077	14.434	316.033	126.882
7 „ 1921.....	224.870	13.942	307.376	138.682
10 Juli 1920.....	203.778	6.000	335.477	187.652
12 Juli 1919.....	136.047	5.433	250.360	90.264
25 Juli 1914.....	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dekking-percentage
9 Juli 1921		188.500		***	148.050	53
2 „ 1921		182.000		***	153.550	56
25 Juni 1921		185.500		***	156.750	54
28 Mei 1921	38.504	20.900	103.300	33.031	151.358	54
21 „ 1921	37.123	23.434	112.980	28.247	150.747	54
14 „ 1921	37.469	22.674	109.645	32.307	151.238	51
7 „ 1921	36.471	22.883	106.245	36.069	149.909	51
10 Juli 1920	27.337	20.445	173.638	39.556	105.330	40
12 Juli 1919	9.936	16.170	81.610	9.524	73.582	42
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

1) Sluitpost der activa. 2) Op de basis van ⅓ metaaldekking.

DE SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Disconto's	Dio. rekeningen ¹⁾
23 April 1921 ..	1.129	2.126	928	2.081	392
16 „ 1921 ..	1.127	2.235	885	2.059	399
9 „ 1921 ..	1.126	2.268	708	2.049	388
2 „ 1921 ..	1.120	2.246	863	2.059	425
26 Mrt. 1921 ..	1.141	2.195	801	2.052	188
19 „ 1921 ..	1.140	2.247	751	2.045	206
24 April 1920 ..	1.061	1.708	944	1.740	655
26 April 1919 ..	997	1.315	848	1.341	205
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
13 Juli 1921	128.374	127.956	325.503	28.500	289.097
6 „ 1921	128.369	129.108	325.407	28.500	288.892
29 Juni 1921	128.367	129.006	323.884	28.500	287.750
22 „ 1921	128.357	127.478	324.949	28.500	288.397
15 „ 1921	128.375	127.491	327.680	28.500	291.503
8 „ 1921	128.370	128.280	330.071	28.500	294.050
14 Juli 1920	122.879	124.238	362.277	28.500	331.679
16 Juli 1919	88.704	78.897	342.167	28.500	326.328
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekking-perc. ¹⁾
13 Juli '21	76.003	77.613	19.665	134.964	18.868	12,20
6 „ '21	63.798	85.102	19.721	129.041	17.711	11,90
29 Juni '21	61.203	85.828	15.297	131.740	17.810	12,10
22 „ '21	58.495	78.905	16.937	121.992	19.329	13,90
15 „ '21	68.430	77.058	15.900	131.130	19.334	13,10
8 „ '21	73.276	76.910	17.659	133.287	18.589	12,30
14 Juli '20	59.439	78.623	17.671	119.623	17.092	12,50
16 Juli '19	44.691	82.406	24.915	112.623	28.257	12,50
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52½

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehenskassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekking-perc. ¹⁾
7 Juli '21	1.102.628	1.091.560	6.677.169	75.839.226	12
30 Juni '21	1.102.768	1.091.563	8.311.208	75.321.095	13
23 „ '21	1.102.163	1.091.564	10.477.006	71.986.713	16
15 „ '21	1.101.476	1.091.566	11.357.383	71.883.643	17
7 „ '21	1.100.830	1.091.573	13.331.379	72.145.349	20
31 Mei '21	1.101.056	1.091.574	14.361.888	71.838.866	22
7 Juli '20	1.095.430	1.091.716	17.272.274	54.045.201	34
7 Juli '19	1.134.469	1.114.529	9.005.663	29.817.464	34
23 Juli '14	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Cit.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Juli 1921	1.494.519	9.927.014	15.355.800	6.606.800
30 Juni 1921	1.565.406	20.392.708	17.068.000	8.240.900
23 „ 1921	1.662.354	11.112.483	19.179.900	10.403.100
15 „ 1921	1.706.930	14.690.767	20.174.200	11.287.800
7 „ 1921	1.755.969	9.666.909	22.380.300	13.264.200
31 Mei 1921	64.763.540	14.093.693	23.458.100	14.295.100
7 Juli 1920	44.167.064	16.939.980	30.925.600	17.231.100
7 Juli 1919	29.501.648	9.144.253	21.146.000	8.984.700
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. ald. Staat
14 Juli '21	5.520.736	1.948.367	274.925	***	26.200.000
7 " '21	5.520.505	1.948.367	274.565	668.412	25.300.000
30 Juni '21	5.520.318	1.948.367	274.326	690.906	25.000.000
23 " '21	5.020.046	1.448.369	274.087	688.262	25.000.000
15 Juli '20	5.588.603	1.978.278	247.484	662.866	26.000.000
17 Juli '19	5.566.290	1.978.278	301.206	912.817	23.450.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
	2.708.782	78.482	2.214.061	37.555.470	2.703.190	23.437
	2.746.690	87.088	2.274.401	37.667.080	2.689.396	22.932
	2.902.469	96.558	2.195.232	37.422.087	2.770.586	89.961
	2.486.394	100.053	2.211.343	37.494.062	2.630.486	12.415
	1.848.130	511.916	1.936.454	38.010.973	3.194.301	168.428
	847.290	769.759	1.255.464	34.975.725	3.060.097	90.178
	1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitenl. sald.	Beleening van buitenl. vorder.	Beleening van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. partit.
14 Juli '21	327.176	84.653	480.000	728.590	6.126.750	398.082
7 " '21	327.262	***	***	757.397	6.119.845	406.686
30 Juni '21	328.258	84.652	480.000	787.112	6.110.162	409.051
23 " '21	332.200	84.653	480.000	776.227	6.062.341	411.532
15 Juli '20	366.333	84.653	480.000	735.675	5.341.535	1.506.372

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circulatie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitenl.		
22 Juni '21	2.450.488	1.734.175	—	169.517	2.639.319
15 " '21	2.446.568	1.678.340	—	170.056	2.674.435
8 " '21	2.430.672	1.611.657	—	161.874	2.700.723
1 " '21	2.408.653	1.622.809	—	160.172	2.751.299
25 Juni '20	1.969.375	1.284.096	111.531	139.230	3.116.718
27 Juni '19	2.147.784	1.236.603	—	68.472	2.499.180

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dekkingsperc. 1)	Percent. Gouddekking circul. 2)
22 Juni '21	1.793.451	1.697.247	102.177	60,4	76,8
15 " '21	1.760.879	1.929.227	102.156	56,8	72,6
8 " '21	1.965.860	1.735.057	102.066	58,3	73,2
1 " '21	2.003.305	1.720.390	102.216	57,4	71,5
25 Juni '20	2.830.979	2.504.067	94.506	43,6	48,3
27 Juni '19	2.122.598	2.436.757	82.764	49,5	64,2

1) Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. 2) Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
15 Juni '21	817	11.877.921	1.442.890	13.737.497	2.942.901
8 " '21	818	11.877.693	1.281.294	13.169.425	2.931.310
1 " '21	818	11.985.131	1.257.617	13.286.289	2.935.578
25 Mei '21	820	12.028.770	1.251.817	13.346.122	3.053.345
18 Juni '20	814	17.049.347	1.368.251	14.563.392	2.684.497
20 Juni '19	771	14.349.049	1.323.267	12.825.091	1.756.894

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 18 Juli 1921.

Het schijnt, dat de buitengewone hitte, die gedurende de laatste weken Europa en Noord-Amerika teistert, niet van grooten invloed is geweest op het beursbezoek of op den handel. Weliswaar zijn de omzetten in verschillende beurscentra zeer klein te noemen, doch dit is reeds het geval geweest, vóór de extra-hooge temperatuur zich heeft ingezet en bovendien kan hier tegenover worden gesteld de buitengewone levendigheid op andere beursplaatsen. In dit verband moeten wij wel het eerst op Berlijn wijzen, waar de handel een zoodanigen omvang heeft aangenomen, dat het beursbestuur zich genoodzaakt heeft gezien voorloopig de Dinsdagen als vakantie-dagen te beschouwen. Indien wij de omzetten aan deze beurs gaan ontleden en een verklaring trachten te vinden voor de nervositeit, waarmede men te Berlijn zaken drijft, komen wij al spoedig tot de conclusie, dat de verhoudingen op de valutamarkt het alpha en omega vormen voor de variaties ter effectenbeurse. In den aanvang van de achter ons liggende week was de geheele markt buitengewoon vast gestemd, als gevolg van de daling der Deutsche Mark in het buitenland en de diensgevolge evenredige stijging van de buitenlandsche valuta-koersen te Berlijn. Gedurende de laatste dagen is echter een stilstand in de opgaande beweging te constateeren geweest als direct gevolg van het bericht, dat het de firma Mendelssohn & Co. te Amsterdam was gelukt een crediet ten behoeve van het Deutsche Rijk af te sluiten ten bedrage van Mk. 150.000.000 in goud. Hierdoor is de behoefte aan de Rijksbank aan buitenlandsche betaalmiddelen gedekt tot 1 Mei 1922, zoodat ook het eerste miljard in goud, dat uiterlijk op den 31sten Augustus a.s. als afbetaling op de schadeloosstelling te voldoen is, volkomen verzekerd kan worden geacht. Het spreekt vanzelf, dat deze mededeeling een geweldige reactie in alle buitenlandsche deviezen te voorschijn heeft geroepen, voornamelijk in dollars, doch aan den anderen kant is het opmerkelijk, dat de effectenmarkt, die toch voor het allergrootste gedeelte haar vitaliteit put uit de variaties op de valuta-beurs, niet in evenredige mate is gedaald. Er vielen wel eenige reacties van beteekenis waar te nemen, doch over het algemeen heeft de markt haar vast voorkomen kunnen behouden. Men heeft de verklaring voor dit verschijnsel gezocht in het feit, dat thans binnen afzienbaren tijd de nieuwe belastingen in Duitsland geheven zullen worden, waardoor een nieuwe waardevermindering van de Mark wordt verwacht. Ook de omstandigheid, dat ondanks het officieel beëindigen van den oorlogstoestand met Amerika, het Deutsche betaalmiddel te New York geen neiging tot sensationeële verheffing heeft getoond, heeft teleurstelling gebracht met betrekking tot den toekomstigen loop van het Deutsche devies. Men verwacht dan ook over het algemeen in Duitsland geen opzienbarende reacties in de buitenlandsche valuta's, ten gevolge waarvan de hoge koersen ter beurze tot nu toe ten volle gehandhaafd konden blijven.

De overige beurzen hebben wel een scherp contrast getoond tegenover de levendigheid van Berlijn. De markt te Parijs bijvoorbeeld heeft een minimum aan omzetten te aanschouwen gegeven, zooals in zeer langen tijd niet voorgekomen is. In financieele kringen maakt men zich bezorgd omtrent den afloop van de moeilijkheden bij de hier ter plaatse reeds vaker gereleveerde twee bankinstellingen. Nu het onderzoek in vollen gang is, is meer en meer gebleken, dat een reorganisatie niet zoo heel eenvoudig doorgevoerd zal kunnen worden en het mag dan ook als zeker worden aangenomen, dat breede kringen vrij aanmerkelijke verliezen te dragen zullen krijgen, afgezien nog van den moreelen schok, die de Fransche financieele instellingen in het Verre Oosten te doorstaan zullen hebben. Onder den zwaren druk van deze overwegingen en onder de onzekerheid van mogelijke andere catastrophen in de financieele wereld, betoont men zich uitermate terughoudend.

De beurs te Londen is doorgaans zeer kalm geweest, zonder groote fluctuaties in de ééne of in de andere richting. De tendens was echter over het algemeen niet opgewekt te noemen, met uitzondering van rubberwaarden, die op sommige dagen goed gevraagd waren in verband met de pogingen, door de Rubber Growers' Association aangewend, om een wereld-organisatie van rubberproducenten in het leven te roepen, ten einde het product en de productie geheel te kunnen beheerschen. Het is voorloopig nog de vraag, of het tot een dergelijke organisatie zal kunnen komen, doch het feit, dat ten minste energieke middelen worden geprobeerd, heeft het vertrouwen in de toekomst van de rubbermaatschappijen wel ietwat doen toenemen.

Te New York is de handel ook niet van groote betee-

kenis geweest. De meeste aandacht werd nog geschonken aan het opzienbarende feit, dat de van ouds bekende straatbeurs binnenkort „onder dak” zal worden gebracht in een eigen gebouw, in de onmiddellijke nabijheid van de groote beurs. In den loop der jaren heeft de curb-market zich dan ook tot een volledige organisatie ontwikkeld en dat het niet steeds minderwaardige fondsen zijn, die daar worden verhandeld, bewijst wel het feit, dat gedurende meer dan 20 jaren de aandelen der Standard Oil Comp. slechts op de „curb” werden omgezet. De nieuwe beurs telt thans 870 leden, waaronder 80 firma's van de „groote” beurs. Inmiddels heeft zich ook reeds weder een nieuwe straatbeurs gevormd, waaraan nu al 20 leden der Stock-Exchange deelnemen.

Overigens neemt het vraagstuk der buitenlandsche credieten nog een groote plaats in. De meeningen staan hier wel vaak scherp tegenover elkander, naar mate de stemmen uit het Oosten of uit het Westen des lands komen. Teekenend voor de uiteenlopende opinies zijn wel twee uitingen, één van den vroegeren Minister van Handel, Redfield, die ten sterkste buitenlandsche credieten bepleit en de andere van George M. Reynolds, den president van de bekende Continental & Commercial Bank te Chicago, die een totaal tegenovergestelde meening huldigt. De oorzaken van deze divergeerende uitspraken moet gevonden worden in het verschil in financieele positie van de staten ten Oosten en ten Westen van den Mississippi. De westelijke bank-reserves blijven voortdurend bij de oostelijke achter; vele reserves zijn in het westen reeds teruggelopen tot het wettelijk minimum van 40 pCt., terwijl in het Oosten nog als regel 60 tot 69 pCt. wordt bereikt. Over het algemeen zijn de westelijke banken veel zwaarder geëngageerd door de credieten, verstrekt aan katoen- en graan-producenten en men vreesd voor onverkwikkelijke toestanden, als de aanstaande oogstbeweging nieuwe eischen gaat stellen.

Bovendien is de industriële bedrijvigheid nog steeds klein, hetgeen bewezen wordt door den maandstaat van de Steeltrust; het aantal onuitgevoerde orders heeft gedurende de laatste twee jaren niet een zoo laag cijfer bereikt als thans het geval is. Onder den indruk van deze minder gunstige verhoudingen is de beurs van Wallstreet dan ook, zooal niet zwak, dan toch uiterst kalm gebleven.

Te o n z e n t was over het algemeen een gunstige tendens overheerschend. Ook inheemsche staatsfondsen hebben zich hieraan niet onttrokken, voornamelijk wel door de ruimte op de geldmarkt. Dit laatste is wel een bewijs voor de toch nog steeds geringe omzetting ter beurze. Want ondanks het feit, dat er zeer veel geld-materiaal wordt onttrokken aan de vrije markt door het nemen van Schatkistbiljetten, is het aanbod toch nog steeds van dien aard, dat de prolongatienotering zich niet hooger heeft behoeven te stellen dan 3 pCt.

	12 Juli	15 Juli	18 Juli	Rijzing of daling.
5 % Ned. W. Sch. 1918	91 ^{11/16}	91 ^{1/4}	91 ^{1/4}	— 7/16
4 1/2 % „ „ „ 1916	88 ^{3/4}	88 ^{1/2}	89 ^{3/8}	+ 5/8
4 % „ „ „ 1916	82	82	82	
3 1/2 % „ „ „ „ „	73	73 ^{1/4}	73 ^{1/4}	+ 1/4
3 % „ „ „ „ „	62 ^{1/2}	62 ^{1/4}	61 ^{1/2}	— 1
2 1/2 % Cert. N. W. S. „ „	53 ^{1/2}	51 ^{3/4}	51 ^{1/4}	— 2 ^{1/4}
5 % Oost-Indië 1915 „ „	91	90 ^{1/2}	90 ^{3/8}	— 5/8
6 % „ „ 1919 „ „	94	93 ^{1/8}	93 ^{1/2}	— 1/8
4 % Oostenr. Kronenrente	2 ^{3/4}	3 ^{1/16}	3 ^{1/16}	+ 5/16
5 % Rusland 1906 „ „	8 ^{1/2}	8 ^{1/2}	8 ^{1/4}	— 1/4
4 % Rusl. bij Hope & Co.	8 ^{5/16}	8 ^{1/4}	8 ^{1/8}	— 3/16
4 1/2 % China Goud 1898 „	62 ^{1/16}	63	63	+ 1 ^{15/16}
4 % Japan 1899 „ „	57	57	57	
4 % Argentinië Buitenl. „	52 ^{11/16}	53 ^{1/2}	53 ^{1/2}	+ 1 ^{3/16}
5 % Brazilië 1895 „ „	50 ^{1/8}	50 ^{1/2}	51	+ 7/8
7 % Staatsspoor „ „	104	104	104	
7 % Amsterdam „ „	102 ^{1/2}	102	102	— 1/2

De *aandelenmarkt* was voor sommige afdelingen zeer levendig, met name voor suikerwaarden. De gunstige tendens heeft zich voor het artikel zelve op de wereldmarkt kunnen handhaven en waar het er naar uitziet, dat de biet-suiker oogsten van Europa niet zoo omvangrijk zullen worden als aanvankelijk werd gedacht (hetgeen hoofdzakelijk het gevolg is van de abnormale droogte) is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat de verbetering voor het Java-product verderen voortgang zal kunnen maken. Bovendien heeft het publiek langzamerhand wat moed gekregen, nu het weerstand in de markt ziet en hier en daar gaat men er dan ook toe over schuchter wat koop-limites te plaatsen. Ondanks eenige schommelingen sluit de suikerafdeeling dan ook op vrijwel het hoogste niveau.

Petroleumwaarden daarentegen konden zich niet in gelijke belangstelling verheugen, hetgeen wel hoofdzakelijk aan de internationale markten toe te schrijven is. Over het

algemeen kan het natuurlijk als een groot voordeel worden beschouwd, dat een fonds als aandeelen Koninklijke Petroleum niet het volle gewicht van zijn risico op een betrekkelijk kleine markt als de Amsterdamsche behoeft te doen rusten, doch in tijden als de tegenwoordige, waarbij de buitenlandsche markten vrij lusteloos zijn, is de keerzijde van de medaille op te merken. Voor een zeer klein gedeelte is de ongeanimeerde tendens voor aandeelen Koninklijke mede toe te schrijven aan het werken van een bepaalde groep, die met onrustbarende berichten en alarmeerende artikelen de contramine-partij aan haar zijde tracht te verkrijgen. Zonder de algemeene gesteldheid in het buitenland zou dit werken echter geenerlei succes kunnen hebben. Hoewel niet bepaald flauw, verlaten *petroleumwaarden* de markt op eenigszins verlaagd peil.

Voor rubber bestond daarentegen heel wat meer animo, dan gedurende de laatste maanden het geval is geweest. Ook de Nederlandsche producenten geven blijk van het verlangen zich aan te sluiten naar het voorbeeld van de Engelschen en het is waarschijnlijk, dat met deze laatste tot een overeenstemming zal worden gekomen. Mocht dit werkelijk het geval worden, dan is de kans van welslagen van een valorisatieplan zeer groot. De beurs loopt hierop thans vooruit en verdisconteert het eenigszins betere vooruitzicht in hogere koersen.

Tabakken bleven veronachtzaamd. De voorjaarsinschrijvingen zijn thans achter den rug en er is derhalve niet veel kans, dat opzienbarende gebeurtenissen het thans bereikte niveau zullen veranderen.

	12 Juli	15 Juli	18 Juli	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	159 ^{1/2}	159 ^{1/2}	159 ^{1/2}	
Koloniale Bank	141 ^{3/4}	137 ^{1/2}	142 ^{3/4}	+ 1
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	162	159	161	— 1
Rotterd. Bankvereniging	111 ^{1/2}	112	112 ^{1/4}	+ 5/4
Amst. Superfosfaatfabriek	109 ^{3/4}	110 ^{3/4}	112 ^{3/4}	+ 3
Van Berkel's Patent	93	96	95 ^{1/2}	+ 2 ^{1/2}
Insulinde Oliefabriek	33 ^{1/4}	40 ^{1/4}	40 ^{1/2}	+ 7 ^{1/4}
Jurgens' Ver. Fabr. pr. aand.	91 ^{3/4}	93	94	+ 1 ^{1/4}
Hollandia Melkproducten	203	203	203	
Philips' Gloeilampenfabriek	285	290	298	+ 13
R. S. Stokvis & Zonen	578	578	578	
Vereenigde Blikfabrieken	93	94	94	+ 1
Compania Mercantil Argent.	125	126 ^{1/4}	131	+ 6
Cultuur-Mij. d. Vorstenland	161 ^{1/2}	166	171 ^{1/2}	+ 10
Handelsver. Amsterdam	414	414 ^{1/2}	420 ^{1/2}	+ 6 ^{1/2}
Holl. Transatl. Handelsver.	36 ^{3/4}	35	35	— 1 ^{3/4}
Linde Teves & Stokvis	108	107	107	— 1
Van Nierop & Co's Handel-Mij.	55	49 ^{1/4}	49 ^{1/2}	— 5 ^{1/2}
Tels & Co.'s Handel-Mij.	53 ^{1/2}	50	51	— 2 ^{1/2}
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	170	169 ^{1/2}	170	
Kon. Petroleum-Mij.	495 ^{1/2}	502	449 ^{1/2}	+ 4
Orion Petroleum-Mij.				
Afgest. Aand.	43	44	44	+ 1
Steauna Romana Petroleum				
Mij. .. Afgest. Aand.	53 ^{1/4}	59 ^{1/2}	54 ^{3/4} 1)	+ 1 ^{1/2} 1)
Amsterdam-Rubber-Mij.	103	100	103 ^{1/2}	+ 1/2
Nederl.-Rubber-Mij.	54	47	46 ^{1/2}	— 7 ^{1/2}
Oost-Java-Rubber-Mij.	150	146	150 ^{1/2}	+ 1/2
Deli-Batavia	333	338	335	+ 2
Deli-Maatschappij	381	330 ¹⁾	336	— 45 ¹⁾
Medan-Tabak-Maatschappij	306	310	310	+ 4
Senembah-Maatschappij	420 ^{1/2}	428 ^{3/4}	430	+ 9 ^{1/2}

1) Ex. div.

De *scheepvaartmarkt* bleef nagenoeg op één hoogte, doch met vasten onderton. De omzettingen zijn iets grooter geworden en in sommige fondsen kon de markt een gezonder positie verkrijgen, b.v. in aandeelen Nederlandsche Scheepvaart-Unie, waar de syndicaatsleden van de jongste emissie gelegenheid hebben gevonden, het hen toegewezen materiaal deze week zonder verlies te realiseren.

	12 Juli	15 Juli	18 Juli	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	200	207	205	+ 5
„ „ „ gem.eig.	195	195	195	
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij.	90	90	90	
Hollandsche Stoomboot-Mij.	72 ^{1/2}	72 ^{1/2}	72 ^{1/2}	
Java-China-Japan-Lijn	149	145	144	— 5
Kon. Hollandsche Lloyd	69	68 ^{1/2}	68	— 1
Kon. Ned. Stoomv.-Mij.	116	109	109	— 7 ^{1/2}
Koninkl.-Paketaart Mij.	113	113 ^{3/8}	107 ¹⁾	— 6 ¹⁾
Maatschappij Zeevaart	95	95	95	
Nederl. Scheepvaart-Unie	130 ^{1/4}	130 ^{1/8}	116 ^{3/8} 1)	— 13 ^{5/8} 1)
Nievelt Goudriaan	225	214	210	— 15
Rotterdamsche Lloyd	150 ^{1/2}	147	144 ^{3/8}	— 6 ^{1/8}

1) Ex. div.

	12 Juli	15 Juli	18 Juli	Rijzing of daling.
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	90	90	90	
„ „ „Nederland”	182 1/2	175 1/2	175	- 7 1/2
„ „ „Noordzee”	37	35 1/2	36 3/4	- 1/4
„ „ „Oostzee”	94	94	88	- 6

De Amerikaansche markt was verdeeld. Over het algemeen waren spoorweg aandelen beter, industrieele waarden daarentegen lager genoteerd, geheel in overeenstemming met Wallstreet.

	12 Juli	15 Juli	18 Juli	Rijzing of daling.
American Car & Foundry ..	155	155	155	
Anaconda Copper	94 9/16	92 3/4	91	- 3 9/16
Un. States Steel Corp.	92 15/16	91 1/2	91 3/4	- 1 3/16
Atchison Topeka	99	101	101	+ 2
Southern Pacific	92 1/2	93 3/4	94	+ 1 1/2
Union Pacific	149 1/8	145	146	- 3 1/8
Int. Merc. Marine orig. Com.	14 11/16	14 3/4	14 1/16	- 5/8
„ „ „ „ prefs.	59 1/2	62 7/16	62 7/16	+ 2 1/2 1/16

Prolongatie ten slotte 3 pCt. genoteerd.

**GOEDERENHANDEL.
GRANEN.**

18 Juli 1921.

Ook gedurende de afgelopen week toonde de markt hetzelfde beeld van de vorige. De droogte is nog niet gebroken; wel zijn er hier en daar buitjes gevallen, doch deze zijn te lokaal en te kort geweest om den toestand van den bodem te verbeteren. Toch blijven de oogstberichten onveranderlijk goed, wat wintergraan betreft, terwijl die voor de zomergewassen afwisselen van matig tot tamelijk slecht. Duitschland speciaal schijnt nog slechts weinig last van droogte gehad te hebben, en waar de oogst over het algemeen begonnen is, wordt daar in de meeste streken het droge weer als gunstig beschouwd.

De markten waren afwisselend vast en flauw. De berichten uit het Noord-Westen van de Vereenigde Staten waren minder gunstig en dit had eene stijging der prijzen ten gevolge. Later evenwel werden de berichten beter en een gedeelte van de verhooging ging wederom verloren. De uitvoer van Noord-Amerika blijft zeer groot, Argentinië daarentegen doet slechts weinig mee aan de voorziening van Europa. De prijzen aldaar toonen eene stijgende tendens en op 18 Juli sluit de Augustustermijn te Buenos-Aires op 18,75 tegen 17,55 op 11 Juli. De berichten betreffende de nieuwe oogst in Argentinië waren in het algemeen iets minder gunstig, ofschoon toch de verlangde regen gevallen is. Blijkbaar wordt deze nog niet voldoende geoordeeld, terwijl er bovendien van vorst sprake is.

Maïs. Ook in de afgelopen week ontwikkelde zich een levendige vraag in Europa, welke voor een groot deel verband hield met de droogte, waardoor de algemeene vraag

voor veevoeder sterk wordt aangewakkerd. Dientengevolge bewogen de prijzen zich in stijgende richting. De Amerikaansche markt was zeer onregelmatig; klachten over droogte veroorzaakten eene stijging, doch de sedert gevallen regen deed het avans bijna weer geheel verloren gaan.

De handel in gerst en haver is de afgelopen week in Duitschland vrij gekomen en ten gevolge daarvan ontwikkelde zich sterke vraag voor beide artikelen, die de prijzen aanzienlijk deden stijgen. Vooral voor gerst is het aanbod niet evenredig aan de zeer sterke vraag. Haver werd ook door andere landen goed gevraagd. De vooruitzichten van de oogst in West-Europa zijn niet al te gunstig ten gevolge van de droogte.

Lijnzaad. Dit artikel onderging een fenomenale stijging. Van 11 tot 18 Juli steeg te Buenos-Aires de prijs voor Augustus van 19,55 tot 24,55. Weliswaar was er vraag voor lijnzaad zoowel van Europa als van Noord-Amerika, doch deze was toch niet van dien aard, om eene dergelijke stijging te rechtvaardigen. Berichten over oogstschade hebben ongetwijfeld een stimulerende invloed doch plaatselijke speculatie te Buenos-Aires zal wel de hoofdoorzaak zijn.

Markten in Nederland. De omzet in tarwe was slechts van matigen omvang. Voor maïs daarentegen bestond goede vraag, doch de consumptie beperkt zich vrijwel geheel tot aankoop van disponibile of dagelijks gewachte partijen. Deze worden tot groote premies gehandeld boven latere termijnen, vooral wat Noord-Amerika betreft. Voor gerst was tot de zooveel hogere prijzen minder vraag, doch het aangeboden werd gemakkelijk opgenomen. Ook hier bleef er voor lijnzaad goede vraag bestaan, vooral ten gevolge van de abnormaal groote vraag voor lijnkoeken.

In verhouding tot lijnzaad is de olie misschien onvoldoende gestegen, doch ofschoon Argentinië zich een oogenblik los kan maken van Europa, zal dit toch wel niet lang duren, waar de voorraden van zaad en olie uiterst gering zijn.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester, d.d. 6 Juli 1921.

De oplossing van de kolenstaking en de betere berichten van Liverpool hebben speculanten te New York tot koopen aangemoedigd, zoodat prijzen van Amerikaansche katoen dan ook weer vaster zijn. Met de betere vraag uit de industrie, den slechten oogst, die thans in zicht is en de groote verwoestingen, die door de boll weevil in de katoendistricten worden aangericht, zijn ook baissiers wat zenuwachtiger geworden en hebben dus nog al wat dekkingsaankopen plaats gevonden. Voorraden zijn echter zoo groot, dat men niet bang behoeft te zijn, dat prijzen sterk zullen stijgen. Prijzen van Egyptische katoen te Alexandrië zijn ongeveer 50 punten gestegen.

De vraag naar Amerikaansche garens is ook wat beter

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Juli	Maïs Juli	Haver Juli	Tarwe Aug.	Maïs Aug.	Lijnzaad Aug.
16 Juli '21	130 3/4	63 3/4	39 1/4			
9 „ '21	118 3/4	60 7/8	35 1/2	17,40	8,50	19,35
16 Juli '20	226	149 3/8	89 1/4	27, — *)	9,35	24,80
16 Juli '19	226	194 1/4	80 7/8	16,20 *)	9,30	39,65
16 Juli '18	226	160 1/2	75 1/2	12,40	5,70	25,80
20 Juli '14	82 1)	56 3/8 1)	36 1/8 1)	9,40 *)	5,38 *)	13,70 *)

1) per Dec. *) per Sept. *) Juli.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	18 Juli 1921	11 Juli 1921	18 Juli 1920
Tarwe*	21,—	20,—	37,50
Rogge (No. 2 Western) 1)	21,50	21,50	32,—
Maïs (La Plata)	265,—	254,—	365,—
Gerst (48 lb. malting) .. *)	305,—	290,—	460,—
Haver (38 lb. white cl.) .. 1)	14,50	13,25	23,50
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) *)	210,—	185,—	215,—
Lijnzaad (La Plata)	480,—	450,—	750,—

1) p. 100 K.G. *) p. 2000 K.G. *) p. 1000 K.G. *) per 1960 K.G. *) NE 2 Hard/Red Winter Wheat.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	11-16 Juli 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdvak 1920	11-16 Juli 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdvak 1920	1921	1920
Tarwe	35.574	654.667	267.245	—	10.922	92.175	665.589	359.420
Rogge	4.468	80.625	30.952	—	325	135	80.950	31.087
Boekweit	—	3.500	2.825	—	500	—	4.000	2.825
Maïs	17.360	475.527	165.224	—	41.680	27.688	517.207	192.912
Gerst	10.337	134.129	18.217	20	6.398	918	140.527	19.135
Haver	3.455	42.172	20.178	724	1.154	—	43.326	20.178
Lijnzaad	2.961	71.342	21.528	550	50.748	8.798	122.090	30.326
Lijnkoek	1.702	66.040	28.453	1.953	15.370	1.406	81.410	29.859
Tarwemeel	3.518	24.153	16.997	—	1.070	—	25.223	16.997
Andere meelsoorten	—	19.507	4.377	16	1.263	100	20.770	4.477

en prijzen zijn ½ d. per lb. hooger voor de medio nummers en nog meer voor de fijnere nummers. Er wordt ook meer gekocht voor binnenlandsch gebruik, zoodat de omzet vrij groot is geweest en enkele spinnerijen zelfs hun productie voor 2 maanden hebben verkocht. De vraag beperkt zich echter hoofdzakelijk tot bepaalde nummers, speciaal tot inslaggaren, geschikt voor shirtings, dhooties en fijnere drills. Naar kettinggarens bestaat minder vraag, doch prijzen daarvan zijn dan ook hooger. Indië is ook in de markt, doch nu men daar voor directe behoefte is gedekt, is men thans niet genegen de hoogere prijzen te betalen.

Dit heeft speciaal betrekking op Calcutta, want Madras heeft nog wel 40er mule gekocht en Bombay ook 40er en 30er ring en andere speciale nummers. De Oostersche markten zijn wel onze beste klanten, daar er voor de Europeesche markten nog steeds weinig omgaat. Amerikaanse getwijnde garens speciaal zijn weinig gevraagd, terwijl voor Egyptische garens wat meer belangstelling bestaat, speciaal wat inslaggarens betreft, die ongeveer 1 penny per lb. duurder zijn. Ook in warpcops gaat meer om, terwijl bundelgarens nog absoluut verwaarloosd zijn. De productie neemt over het algemeen weer toe, hoewel enkele fabrieken nog niet kunnen werken wegens gebrek aan steenkolen.

De doekmarkt is over het algemeen in een betere conditie. Er zijn vele aanvragen aan de markt en vele fabrieken, speciaal van licht gebleekte goederen en dhooties hebben nog al orders kunnen plaatsen. Prijzen zijn vaster en de limites van de meeste overzeesche indentors zijn te laag. Men hoopt verder, dat de berichten omtrent de Monsoon in Indië zullen verbeteren, daar dit zeker wel noodig is. De toestand in Indië is slecht en men heeft zeker wel goede regens noodig om bevredigende oogsten te verkrijgen, waardoor de financiële toestand verbeterd zou kunnen worden. Over het algemeen begint de toestand in de industrie beter te worden en hoewel men voorloopig geen „boom” verwacht, schijnt het toch wel dat men op geregelde orders tot dekkende prijzen voor de katoenindustrie in de eerstkomende tijden zal kunnen rekenen.

Manchester, d.d. 13 Juli 1921.

Prijzen van Amerikaanse katoen zijn sedert ons laatste bericht geregeld verbeterd. De vraag van de industrie is toegenomen en de algemeene toestand is gunstiger, terwijl ook de basis voor goede katoen vaster is. Juli is altijd een belangrijke maand voor den nieuwen oogst en daarom zijn de weercondities thans van veel belang en hebben deze steeds invloed op de markt. De laatste dagen zijn deze berichten weer minder goed. De Egyptische oogst maakt goeden voortgang, doch prijzen zijn duurder in verband met de betere vooruitzichten van de industrie.

Garens van Amerikaanse katoen zijn ½ tot 1 d. per lb. duurder, maar de markt is onregelmatig, daar enkele spinners flink verkoopen, terwijl anderen bijna geen orders hebben. Hierdoor is er dan ook nogal verschil in prijzen van de verschillende spinnerijen, terwijl over het algemeen de vraag minder levendig is dan eenige weken

Noteering voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands).

	18 Juli '21	11 Juli '21	5 Juli '21	19 Juli '20	18 Juli '19
New York voor Middling ..	12,70 c	12,70 c	12,15 c	42,25 c	36,30 c
New Orleans voor Middling	11,75 c	11,75 c	11,13 c	39,75 c	34,— c
Liverpool voor Fy Middling	8,69 d	8,63 d	8,06 d	28,68 d	21,84 d

1) 15 Juli 1921.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaanse havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '20 tot 15 Juli '21	Overeenkomstige perioden	
		1919-1920	1918-1919
Ontvangsten Gulf-Havens..	5098	4223	3921
„ Atlant. Havens	1684	3008	2580
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1695	3031	2538
„ „ 't Vasteland.	3589	3217	2774
„ „ Japan etc...			
Voorraden in duizendtallen	15 Juli '21	16 Juli '20	18 Juli '19
Amerik. havens.....	1576	844	1201
Binnenland.....	1180	883	908
New York.....	157	29	90
New Orleans.....	450	270	357
Liverpool.....	1132	1000	617

geleden en het wel schijnt alsof de meeste weverijen voor directe behoefte gedekt zijn. Ook is er in verschillende districten nog gebrek aan steenkool. De vraag voor export is wat beter, zoowel in de Amerikaanse alsook in de Egyptische soorten, doch beperkt zich hoofdzakelijk tot de meest gangbare nummers. De vraag voor Indië is minder goed en de limites vandaar zijn in de meeste gevallen veel te laag.

De stemming in de doekmarkt blijft gunstig en er zijn voldoende aanvragen aan de markt, terwijl prijzen ook hooger zijn. De fabrikanten, die hoofdzakelijk voor Calcutta werken en dhooties en lichte gebleekte goederen maken, hebben het meest geprofiteerd en zijn thans veel vaster gestemd, terwijl zij betrekkelijk lange levering moeten vragen. Koopers voelen er niet veel voor om hunne limites te verhoogen, zoodat er dan ook niet heel veel orders worden afgesloten, doch er zijn geregeld aanvragen aan de markt en indien men op de overzeesche markten meer vertrouwen krijgt in de kostprijzen hier te lande, zou het niet lang duren of de fabrieken in Lancashire kunnen weer vollen tijd werken.

	6 Juli 13 Juli	Oost. koersen.	6 Juli 13 Juli
Liverpoolnoteeringen.		T.T.op Indië....	1/3 1/8 1/3 1/4
F.G.F.Sakellaris	16,00 16,50	T.T.op Hongkong	2/7 1/4 2/7 1/2
G.F.No.1 Oomra	4,30 4,75	T.T.op Shanghai	3/6 3/7

SUIKER.

Hoewel de temperatuur in de afgelopen 2 weken in Duitschland vrij afwisselend was, is het weer toch niet ongunstig geweest voor de te velde staande bieten; evenwel verlangt men thans toch naar eenige flinke regenbuien. Het gewas heeft echter hier en daar nogal van onkruid te lijden wegens gebrek aan werkvolk, dat thans voor het oogsten van graan en andere reeds rijpe veldgewas-noodig is.

Ook in Frankrijk verlangt men, vooral in de noordelijke departementen, zeer naar regen.

De Engelsche Board of Trade statistiek voor Juni luidt:

	Juni 1921	Juni 1920	Juni-Mei 1921	Juni-Mei 1920
Import rietsuiker	66.006	116.300	486.897	703.748
„ biet „	—	—	—	—
„ geraffineerd ..	64.827	7.309	205.045	99.094
Totaal.....	130.833	123.609	692.032	802.842
Voorraad in Entrepot..	383.950	394.750	—	—
„ „ Raffinader.	14.050	33.350	—	—
Opbrengst, „	47.461	84.398	403.464	385.762
Totaal binnenl.verbruik	121.277	103.127	658.168	629.110
„ export	846	2.343	1.463	4.346

In New York trok de noteering voor spot centrifugals verder aan en luidt deze thans 4,61 c. Er vonden verkoopen plaats van Porto Rico suiker tot 4½ c. en Cubasuiker tot 3 c. c&f. Tot laatstgenoemden prijs kocht ook Engeland Cubasuiker.

Op Java verkochten de Producenten tot f 12½ basis Superieur. Zoowel in de 1e. als 2e. hand kwamen flinke transacties, zoowel in Superieur als in No. 16 en hooger en Muscovados tot stand. Voor Muscovados werd f 10,— betaald. De uitvoeren der maand Juni bedroegen 106.000 tons tegen 45.000 tons verleden jaar.

Ook hier te lande vonden de afgelopen week afdoeningen van Javasuikeer tot verhoogde prijzen plaats.

Op Cuba blijven de regens aanhouden. De laatste statistiek luidt:

	1921	1920	1919
Weekontvangst t. 9 Juli	26.000	39.780	42.139 tons
Tot. ontv. 1 Dec.'20-9 Juli	2.951.000	3.253.543	3.359.784 „
Werkende fabrieken.....	8	10	16 „
Weekexport tot 9 Juli..	11.000	101.450	70.879 „
Tot. exp. 1 Jan.-9 Juli..	1.519.000	2.744.612	2.253.051 „
Totale voorraad 9 Juli..	1.430.000	478.650	1.106.491 „

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per loopende maand	Londen		New York 96 p Ct. Centrifugals	
		Tates Cubes No. 1	White Java f.o.b. per Jul/Aug.		Amer. Granulated c.f. Jul
13 Juli '21	f —	Sh. 61/6	Sh. 20/3	Sh. 29/6	\$ cts. 4,37 1/2
6 „ '21	„ —	60/-	19/-	26/6	4,00
13 Juli '20	„ —	116/-	92/6	—	18,31
13 Juli '19	„ —	64/9	—	—	7,28
11 Juli '14	„ 11 1/2	18/-	—	—	3,26

HUIDEN.

Bericht van de firma Grisar & Co.

Exotische huiden. De algemeene toestand is onveranderd, de prijzen zijn vast en de zaken kalmer, hetgeen bijna altijd het geval is in het vacantie-tijdperk. Onder de meest belangwekkende verkoopen aan La Plata en in Europa vermelden:

5000 Artigas Frigo à 43½ \$ is ca. 9¼ d., naar de V.-S.; 4000 Las Palmas Frigo à 42½ \$ naar de V.-S.; 2000 Artigas Frigo à 43½ \$ naar Canada; 3000 Uruguayana ossen, 15 Juli, à 7¼ d. c.i.f. verschep. gewicht; 1000 Las Palmas Os, stoomend op Liverpool per s.s. „Trecarrel” à 9½ pence, c.i.f. verschep. gew.; 1500 Anglo South American os, April/Mei, op Liverpool per s.s. „Tudor Star” à 9½ pence, c.i.f. verschep. gewicht; 1000 Concordia-ossen, Juni à 87½ pence c.i.f. Havre versch. gew.; 1000 Concordia ossen, 20 Juni à 8¼ d. c.i.f. Liverpool versch. gew.; 2000 Serafin Gomez San Martin Rio Grande os, Mei, à 7¼ d. n./Europa; 1000 Serafin Gomez San Martin Rio Grande os, Mei, tegen geheimen prijs; 1000 Montevideo Denis koe, 22 Juni, à 8 pence c.i.f. versch. gew.; ca. 400 gezouten Columbia loco Rotterdam; ca. 400 gezouten Sao Paulo loco Rotterdam; ca. 12000 diverse huiden te Antwerpen.

Te Rotterdam onderhandelt men nog over den verkoop der disponibile droge Columbia huiden.

De veiling van de Liebighuiden vindt plaats op 21 Juli. Het betreft 11197 Colon ossen, 5 Maart tot 6 April '21, het restant van de slachtingen en 1924 Fray Bentos, Consumo ossen 1 Maart 1920 tot 30 April 1921, stoomend op Liverpool per s.s. „Heelum” De condities van den verkoop zijn c.i.f. Liverpool, uit geleverd gewicht.

Inlandsche huiden: De verkoopen te Brussel, Berlijn en Amsterdam hebben nieuwe stijging in prijs opgeleverd. Te Amsterdam werd alles verkocht, ook de kalfsvellen. De Rotterdamse Huidenclub heeft den datum van de eerstvolgende veiling vastgesteld op 26 Juli a.s. en zullen worden geveild ca. 5000 huiden en vellen van de Juni-productie en 6000 vellen van ouderen datum. Men zal er ook voor het eerst de herkomst van de huiden in den catalogus vermelden.

Looistoffen. De markt is vast voor Quebracho en chopped Mimosa. Quebracho Ordinary wordt genoteerd op ca. £ 26/26½ c.i.f. De Mimosa op 10½ à 11 £ c.i.f.

Rotterdam, 16 Juli 1921.

KOFFIE.

(Mededeeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
16 Juli 1921	1.279.000	12.450	2.954.000	15.100	7 1/8
9 „ 1921	1.218.000	12.400	2.986.000	15.000	7 1/16
2 „ 1921	1.076.000	12.125	3.001.000	15	7 1/16
16 Juli 1920	349.000	10.000	1.424.000	12.200	14 1/4

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
16 Juli 1921....	91.000	217.000	148.000	363.000
16 Juli 1920....	54.000	128.000	120.000	264.000

1) Feestdag.

RUBBER.

In de afgelopen week was de markt van begin af aan zeer vast en liepen de prijzen snel op. Hoewel er tegen het einde der week een kleine reactie op deze plotselinge stijging intrad, sloot de markt toch wederom zeer vast met hogere noteeringen.

De slotnoteeringen zijn: einde voorafgaande week:

Prima Crêpe loco	50½ c.	42 c.
„ „ Aug./Sept.	51½ „	42½ „
„ „ Oct./Dec.	54 „	45 „
Smoked Sheets loco	46 „	37½ „
„ „ Aug./Sept.	46½ „	39 „
„ „ Oct./Dec.	48½ „	41½ „

18 Juli 1921.

COPRA.

De willige stemming voor het artikel hield ook deze week aan; zoowel consumenten als handelaars bleven koopers en de prijzen stegen weder niet onbelangrijk bij flinken omzet.

Heden is de markt opnieuw veel hooger.

De noteeringen zijn als volgt:

Java f.m.s. stoomend n. Holland/Hamburg/Bremen tot f 37.75
 „ „ Juli/Sept. „ „ „ „ „ „ „ „ 37.50
 Ned. Ind./Straits f.m.s. n. Holland/Hamburg/Bremen tot f 37.25
 18 Juli 1921.

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Cleb. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
18 Juli 1921..	nom.	70.12/6	164.12/6	23.7/6	26.5/-
11 „ 1921..	nom.	72.12/6	166.2/6	23.2/6	26.17/-
19 Juli 1920..	nom.	90.7/6	268.15/-	34.5/-	41.10/-
21 Juli 1919..	nom.	104.17/6	257.-/-	23.15/-	43.15/-
20 Juli 1914..	61/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

VERKEERSWEZEN.

SCHEEPVAART.

GRAAN.

Data	Petro- grad Londen/ R'dam	Odessa Rotter- dam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotter- dam	Bristol Kanaal	Rotter- dam	Eng- land
11-16 Juli 1921	—	—	5/9	5,9	48/-	48/-
4-9 „ 1921	—	—	—	—	42/9	42/9
12-17 Juli 1920	—	—	f 30,-	10/-	—	80/-
14-19 Juli 1919	—	—	f 90,-	8/6 1/4	250/-	65/- 1
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bor- deaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Gothen- burg
11-16 Juli 1921	8/3	17/9	17/6	17 6	7/3	10/-
4-9 „ 1921	8/3	17/9	17/6	17/7 1/2	7/-	10/6
12-17 Juli 1920	25/-	37/6	37/6	f 12,-	—	—
14-19 Juli 1919	54/- 2	47/6	47/6	42 6	f 10,-	Kr. 35-
Juli 1914	fr. 7,-	7/-	7/3	14/6	3/2	4/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladto- stock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
11-16 Juli 1921....	27/6	37/6	50/-	35/-
4-9 „ 1921....	27/6	37/6	50/-	35/-
12-17 Juli 1920....	80/-	125/-	—	—
14-19 Juli 1919....	155/-	215/-	—	—
Juli 1914....	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Voor Britsche schepen.

2) Voor neutrale schepen onder geallieerde timecharter.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

Veertiendaagsch overzicht.

Het einde van de kolenstaking heeft zijn invloed op de vrachten doen gelden. Overal zijn deze gedaald, behalve in het verre Oosten en den Donau. Omstreeks het einde van de staking was de positie van de reeders zeer onaangenaam, daar zij niet wisten of zij voor booten, welke in ballast naar de States uithiepen, een vracht terug zouden kunnen krijgen. Aan den anderen kant waren zij wel genoodzaakt om in ballast uit te loopen, daar alleen prompte booten gevraagd waren. De toestand is op het oogenblik in zoo verre gewijzigd, dat reeders zeker zijn geen lading steenkolen van de States naar Noord-Europa, behalve voor enkele plaatsen in de Oostzee, te kunnen krijgen.

De bevrachtingen komen geleidelijk weer in de oude baan terug, nu Wales weer een groot gedeelte van de wereld van kolen gaat voorzien.

De toestand is echter verre van rooskleurig, daar de hoe-

veelheid steenkolen, welke in Wales op het oogenblik voorradig is, nog zeer gering is en men bovendien de kans loopt zeer lang te moeten wachten voordat de kolen langs-zijde komen. De vrachten van Wales zijn ook verre van aantrekkelijk, n.l. pl.m. 17/- naar La Plata met 3/- lossen, 17/6 naar Port Said, 19/3 naar Venetië en 12/9 naar Las Palmas.

Ook de thuisvrachten van graan van Noord-Amerika dekken de kosten niet. Montreal noteert 25 cents Canadeesch naar Antwerpen/Hamburg range, terwijl de Gulf 26 cents Am. noteert per 100 lbs. naar dezelfde bestemming en 6/9 tot 7/- per qr. naar U.K./Cont. Bordeaux Hamburg. Van de Northern range worden slechts parcels bevracht, daar de liners genoeg ruimte hebben.

De vracht voor steenkolen van N.-Amerika naar La Plata is pl.m. f 4,50. Wat de La Plata-markt betreft, kan ge-

meld worden, dat deze eerst na het beëindigen van de staking ongeveer 10/- gevallen is. De droogte in Noord-Europa heeft echter de laatste dagen sterk haar invloed doen gevoelen, en zeer vele bevrachtingen zijn van La Plata tot stand gekomen. Voor prompte booten wordt pl.m. 50/- betaald en voor Augustus-ruimte 47/6. De vrachten van La Plata blijven echter zeer sterk fluctueeren en het blijft een zeer groot risico om onbevracht in ballast uit te loopen. Zelfs een weinig regen, zooals verleden week in Engeland gevallen is, doet onmiddellijk zijn invloed gelden op de La Plata-markt, hoe gek dat ook moge klinken.

In het verre Oosten bestaat er groote vraag naar tonnage voor belading naar West-Europa. Van Saigon is 55/- betaald naar U.K./Cont.

Ook de Donau is vast, vanwaar een prompte boot tegen 29/6 naar Hamburg direct is afgesloten.

ADVERTENTIËN.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD

AMSTERDAM

PASSAGIERS-, VRACHT- EN
POSTDIENSTEN

NAAR

ZUID-AMERIKA
CUBA EN MEXICO

EN

NOORD-AMERIKA

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ DE GRUIJTER & Co.

AMSTERDAM

DEN HAAG

ARNHEM

MODERN AUTO-MATERIEEL.

VAKKUNDIG PERSONEEL.

GOEDE ORGANISATIE.

VRAAGT PRIJSOPGAAF.

Bij het Gemeentelijk Arbeidsbureau van Amsterdam komt half September a.s. vacant de betrekking van

SECRETARIS.

Salarisgrenzen thans f 3500.— tot f 5500.—. Alleen doctoren in de Rechts- en, zoo mogelijk, ook Staatswetenschappen kunnen in aanmerking komen.

Gegadigden gelieven zich schriftelijk te wenden tot den DIRECTEUR van genoemd Bureau.

ONTVANG- EN BETAALKAS.

NIEUWE DOELENSTRAAT 20—22, AMSTERDAM.

Rentevergoeding voor gelden à deposito:

met 1 dag opzegging 2 %

Bedragen tot f 20.000,— terstond betaalbaar.

met 10 dagen opzegging 2 1/4 %

Voor andere termijnen op nader overeen te komen voorwaarden.

OPEN EN GESLOTEN BEWAARGEVING VOLGENS REGLEMENT.

SAFE-DEPOSIT-INRICHTING.

GEOPEND: op Werkdagen van 8 1/4 v.m. tot 4 1/2 uur n.m.

op Zaterdag en Beursvacatiedagen van 8 1/4 v.m. tot 12 uur.

Loketten van f 2,50 per maand — f 10,— per jaar — en hooger te huur voor bij de Directie bekende of geïntroduceerde personen.

De praktijk van den Wereld-Graanhandel

DOOR

JAN SCHILTHUIS.

Prijs f 4,50

Verkrijgbaar in den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UIT-GEVERS-MAATSCHAPPIJ, R'dam.

AANDEELEN OBLIGATIËN RECEPISSEN

en alle soorten Handelsdrukkerij worden in *degelijke, smaakvolle uitvoering* in korten tijd geleverd door

NIJGH & VAN DITMAR'S
Boek- en Handelsdrukkerij,
Wijnhaven 113, Rotterdam.

Modellen voor belangstellenden ter inzage.